

Tempora Nostra

22e Jaargang, nummer 2. September 2010.

Voorwoord	2
Hora ruit	3
De Variis en moribus	5
Beekvliet bij de tijd	10
Herinnering van een ontheemde	12
Vroom, best een mooi woord	16
Beekvliet nam afscheid van collega's	19
Op het internaat Beekvliet	23
Oud-Beekvlieters in het nieuws	27
Driemaal Beekvliet en verder	38
Gedenkboom bij Beekvliet	44
Van de Grieken naar de Maya's	46
Gradus...ad Parnassum?	48
Van Beekvliet tot priesterschap	51
Met oprechte bewondering	56
Van Beekvlieter tot boekenmakelaar	58
De SEMPA	61
Verleden tijd verglijdt zo licht	64
Mijn leven zeer in het kor	67
Jaarvergadering NMI	72
Personalia	73
Colofon	75

Website Beekvliet: www.gymnasiumbeekvliet.nl

e-mail: beekvliet@gymnasiumbeekvliet.nl

Tempora Nostra digitaal

Voor leden van de reünistenvereniging is het mogelijk om de teksten van iedere uitgave digitaal toegestuurd te krijgen.

Belangstellenden kunnen zich melden op het e-mailadres van de redactie, zoals dat vermeld staat in het colofon.

Bij de aanmelding graag naam en (e-mail)adres vermelden.

Voorwoord september 2010

Peter van Overbruggen

Geachte leden van Nunc Meminisse Iuvat en lezers van Tempora Nostra,

Mij zijn nauwelijks Nederlandse middelbare scholen bekend die zo'n lange historie hebben als Beekvliet: bijna twee eeuwen! In 1815 begonnen als kleinseminarie van het bisdom Den Bosch, is de huidige school een bloeiende loot aan de stam met vele gymnasia in het Nederlandse onderwijswereld. A fortiori: de klassieke cultuur waarmee we vroeger vrijwel alleen op school werden overgoten, is nu nog breder om ons heen aanwezig. Er is zelfs - zo liet Marjolein Februari in de Volkskrant weten - een populaire site voor Latijn en Grieks: latium.nl. "Daar kom je als gymnasiumgeïnteresseerde alles te weten over teksten, spreekwoorden en goden uit de oudheid. De reclame voor "sexy kerstpakjes" krijg je er gratis op de koop bij."

Ik laat maar in het midden wat er (vele) jaren later nog resteert van die bejubelde klassieke input. Terug naar de school van nu. Na de opheffing van Beekvliet als seminarie komen al zo'n veertig jaar talrijke generaties "seculiere" scholieren met een solide diploma van dit oerdegelijke gymnasium. De reünistenvereniging herbergt velen (500) van hen onder haar ledental, waarmee een blijvende relatie met Beekvliet wordt uitgedrukt. Ook deze jubileumuitgave - voor de speciale gelegenheid in groot formaat - getuigt daarvan. Je zou wel eens de indruk kunnen krijgen dat het schoolleven op Beekvliet voor iedereen altijd rozengeur en maneschijn heeft betekend, als je Tempora Nostra leest. Dat is in zoverre juist, als je in aanmerking neemt dat vaak alleen de positieve verhalen ons bereiken. De schaduwkanten blijven onbesproken en onvermeld, maar niet omdat we die bewust willen weglaten. Het is nu eenmaal zo, dat de oud-leerlingen die over hun schooltijd willen berichten, vanuit een grote betrokkenheid terugblikken. Afgezien van een enkele relativerende bijzin, schrijven zij in ons blad in enthousiast proza over hun Beekvliettijd. Zij koesteren de bijzondere momenten van toen. Vaak zijn het kleine dingen, opmerkingen of anekdotes die een blijvende indruk hebben gemaakt. Zoals de dichter Bernlef schreef:

*Maar één gebaar, één geluid, één lichtinval
kan plotseling toegang verschaffen tot
de ruimte waarin alles bewaard lijkt te zijn.*

Ik wens onze lezers namens de redactie bij de blader- en leestocht door deze lustrumuitgave veel genoegen. Exitus rei hoc iudicabit (de afloop zal 't leren) of u dat ook zo ervaren hebt.

*Peter van Overbruggen,
redactievoorzitter*

1933-1939

Hora ruit!

Nico van Rhijn

Volgend schooljaar vieren we ons 195-jarig bestaan. Gedurende het schooljaar zullen we aan dit lustrum aandacht besteden met leerlingen, personeel, maar natuurlijk ook met de oud-leerlingen en oud-personeel. U hebt ongetwijfeld al via de speciale website gekeken naar datum en programma van de reünie en dan is inschrijven een kleine klus!

Bij een reünie is er aandacht voor het verleden: verhalen ophalen, herinneringen koesteren en aanvullen: met elkaar het beeld van een vervlogen tijd compleet maken. Op een school met zo'n lange historie is het goed dat dat gebeurt, ons collectief geheugen heeft tenslotte zijn houdbaarheid. Maar onze mooie school staat er ook in deze tijd nog goed voor.

Komend schooljaar kunnen we beschikken over een nieuw Bètapaviljoen: een losstaand gebouw ter hoogte van het verharde sportveld, waarin de bètavakken hun zo geliefde onderwijs nu eindelijk eens met de middelen en materialen van deze tijd kunnen uitoefenen in een eigentijdse en stimulerende omgeving. Natuurlijk nemen we hierbij met enige weemoed afscheid van de practicumtafels uit het oude seminarie, maar het paviljoen zal weer nieuwe geschiedenis opleveren voor de toekomst.

Aansluitend zal er in de aula een kleine aanpassing plaatsvinden en zullen de oude binasklokken een nieuwe bestemming krijgen: de voorbereiding is in volle gang. Eind schooljaar 2010-2011 staat het schoolgebouw er weer fantastisch bij.

Dit schooljaar beleefden we de eerste examenlichting van de vernieuwde tweede fase. Het ging eigenlijk geruisloos en naar ieders tevredenheid. Hoezo vernieuwd, je zou eerder denken dat een aantal vernieuwingen een stap terug in de tijd waren (afschaffing van de deelvakken bijvoorbeeld). Leerlingen en docenten hebben er niet onder geleden in ieder geval.

Dit schooljaar stond ook in het teken van het tussenrapport klassieke talen. Alarmerende examenresultaten bij Latijn en Grieks waren de aanleiding om een nieuw stelsel te bedenken, waarbij een gecombineerd vak in de bovenbouw zou worden opgenomen: Griekse en Latijnse taal en cultuur (GLTC). Hoewel de classici dat vak zelf ook hebben bestudeerd, was de commissie tevens van plan de ongeziene vertaling aan te vallen. Dat de vaksecties hier niet blij mee waren is een understatement. Polemiekwolde, ook onze eigen, gewaardeerde sectie schreef een brief naar de commissie en inmiddels is de commissie op haar bevindingen terug gekomen. Leerlingen motiveren, de school meer in het teken van de klassieke talen zetten, tijd creëren voor de klassieke talen en in alle vakken leerlingen laten "zweeten" is een betere oplossing. Possunt, quia posse videntur. We willen graag veel leerlingen aan een diploma helpen, daar is Beekvliet groot in en dat moet zo blijven, maar we gaan de klassieken niet in de marge aanbieden.

Bij de moderne vreemde talen is de school een stap verder door enerzijds de eigentijdse component meer te benadrukken (doeltaal is voertaal) via het Europees Referentie Kader (ERK) en anderzijds de diepte op te zoeken door taalprogramma's aan te bieden voor de

goede leerlingen: Cambridge Engels voor alle leerlingen vanaf klas 1 met een keuzemogelijkheid na klas 2, DELF-lessen en examens voor Franse excellenten in de bovenbouw en in de toekomst Goethe-examens voor de betere Germanisten. We zijn tenslotte een talenschool! De aanmeldingen voor het nieuwe schooljaar zijn goed: rond 130 nieuwe leerlingen starten in september hun schoolloopbaan. Maartje van Dijk, de nieuwe afdelingsleider brugklassen heeft er hard aan gewerkt; o.a. door bezoeken aan de basisscholen en door het oprichten van een nieuw voorlichtingselement: The Beekvliet Experience. Op drie woensdagmiddagen vroeg in het schooljaar bezochten 160-170 leerlingen onze school om te snuffelen aan ons onderwijsprogramma. We gaan hier ook volgend schooljaar mee door.

Binnen ons schoolbestuur (OMO) heeft de nieuwe voorzitter van de raad van Bestuur, dhr. Eugène Bernard voortvarende stappen gezet om het dreigende (en deels vigerende) lerarentekort aan te pakken. Door een eigen (OMO) leerstoel aan de universiteit Tilburg is het mogelijk een academische lerarenopleiding te starten. Onze school zal haar steentje bijdragen om de studenten van die opleiding te ondersteunen. Tevens is vanuit het bestuur een duidelijke trend zichtbaar om de scholen van OMO meer eigen verantwoordelijkheid te geven. Kunnen we het voor ons gymnasium mooier bedenken?

Ik sluit af met een voorlopige groet, omdat ik er naar uitzie u allen te mogen ontmoeten op de reünie in oktober.

Nico van Rhijn
Rector, h.t.

1942-1944

De variis verbis et moribus.....

De kaft van De Variis
Verbis et Moribus

Over verschillende woorden en gewoontes

Bij ons laatste bezoek aan het Beekvlietarchief in Den Bosch kwamen we een bijzonder interessant eigenhandig geschreven en fraai ingebonden boekje tegen. De volledige titel luidt: *De Variis Verbis et Moribus In Seminario Usitatis Nec non Decorum Origine / Auctore F.J.M. Werner* (vertaling: *Over de verschillende woorden en gebruikelijke zeden in het Seminarie en evenzeer (over) de oorsprong van deugden / Met als auteur F.J.M. Werner*). Het zal de huidige lezer opvallen dat dit onderwerp al vaker in TN aan de orde is geweest. We herinneren aan de verzameling van Beekvliettermen en gewoontes uit de seminarietijd, zoals die door W. Knippenberg zijn vastgelegd. We laten de auteur Werner in zijn voorwoord zelf uitleggen wat de inhoud van zijn boekje is. Daarna volgen een kleine selectie uit de alfabetische woordenlijst en overzicht van kaartjes. Daaronder bevindt zich ook een ingekleurd overzicht van de groepen van leerlingen (hoeken) met de bijnaam, ontleend aan de streek waar ze vandaan komen. Ze verbleven destijds ook veelal bijelkaar op een vaste plaats

(hoek) op de cour, in de recreatiezaal en tijdens de wandeling. Iedere hoek had zijn eigen bestuur en eigen voetbal. Het boekje uit 1930 is volgens ons zo bijzonder, dat het zeer de moeite waard zou zijn om van het unieke handgeschreven exemplaar een gedrukte uitgave te maken.

Voorwoord

Het verlangen naar een blijvende herinnering aan het Seminarie “Beekvliet” deed mij op de gedachte komen, een boekje samen te stellen, waarin alle uitdrukkingen, gebruikelijk op het seminarie, voorkwamen. Maar uit vrees, dat het boekje te “droog” zou worden, wanneer er slechts uitdrukkingen met verklaring gegeven werden, heb ik tevens getracht de meest aannemelijke herkomst, afleiding of ontstaan van die woorden mede te delen. Bij het omschrijven der uitdrukkingen was het echter onmogelijk om niet tevens de gebruiken of “mossen” aan te raken, zoodat ik besloot om deze ook te vermelden met aanduiding van het jaar van ontstaan, hierbij steunend op mondelinge en schriftelijke overleveringen (De “Mosboeken” der censoren. (...)) Mogelijk zullen er woorden in voorkomen die sommigen min of meer onkiesch zullen noemen; toch meende ik deze niet te mogen verzwijgen, daar ik zoo volledig mogelijk wilde zijn. (...)

De schrijfwijze is soms die van de spreektaal. Om verschillende uitdrukkingen en mossen te verduidelijken (...) was het noodzakelijk om aan dit boekje een aantal kaartjes toe te voegen (...) Het geheel geeft dus de toestand, zooals die om en om 1930 was. Moge het aan zijn doel beantwoorden en steeds de herinnering aan dierbaar “Beekvliet” wakker houden.

De schrijver, St. Michielsgestel, Augustus, 1930

“haec olim meminisse iuvabit”

De alfabetische woordenlijst

Bolderen:

Een zeer oud woord dat gebruikt wordt, zowel om het misdienen als het mislezen aan te geven. Waarschijnlijk is dit een klanknabootsend woord: het hard lopen of stommelen bij het misdienen. Volgens anderen zou het komen van het bonzen op de deur v/d studiezaal, wanneer een Heer onder nazingt. (...)

Censor:

Deze is zooveel als de primus v/d klas. Op iedere klas waren er vier, de 4 eersten. Hun ambt bestaat in het feliciteeren (uit naam der klas) professor (hij die Latijn geeft). (...)

Hoeken: (zie illustratie)

De studenten zijn ingedeeld in hoeken of streken naargelang de plaats waar zij vandaan komen. Er zijn 6 hoeken: die van Boxtel (Bokken), van Den Bosch (Hondjes), van Tilburg (Kruiken), van Nijmegen (Moffen), van Waalwijk (Schooiers) van Eindhoven (Smousen). De Rhetorica is bijelkaar. De Kleine en Grote Figuur blijven ook één klas (...)

Honden:

De leden der Bossche hoek. Deze hoek omvat 's-Hertogenbosch (hoofdplaats) en Vught; naar omstandigheden ook: Orthen, Hintham en Cromvoirt. Sinds 1910 vormen zij een zelfstandige hoek; daarvóór waren ze ingedeeld bij de Bokken. Vroeger heetten zij Broodhonden; waarmede deze naam verband houdt of afgeleid is, is niet bekend.

De Grote Cour

1942-1944

Kruiken:

Tilburgsche hoek, omvattend Tilburg en Goirle. De herkomst van het woord Kruik: de fabrieksarbeiders hebben altijd een kruikje met drank (welk woord is doorgehaald en later is vervangen door “urine”, red.) bij zich. (...)

Moffen:

Leden van de Nijmeegsche hoek. De naam vanwege de burenen der Nijmegenaren, de Moffen. (...)

Moppen:

Eigenlijk taai-taai-stukje, welke iemand die naar huis is geweest, meebrengt als tractatie voor zijn medestudenten. Tegenwoordig is dit koekjes ofwel chocoladerepen. 't Is echter verboden dit mee te brengen en uit te reiken tegen vergoeding.

Mosboek:

Eigenlijk een boekje waarin geregeld terugkeerende feesten of titels (rookverlof, red.), mossen en dergelijke worden opgeteekend, zoodat men er zich 'n volgend jaar op kan beroepen. Naast deze mossen werden er langzamerhand ook bijzondere feiten en feesten in opgeteekend, zodoende dat het mosboek meer de beteekenis kreeg van croniek. Van deze boekjes zijn er een groot aantal, bv. die der censoren, doel en kosters. In 1929 bestonden de volgende mosboeken: dagboeken, (welke de studenten er voor zich op nahielden); de censoren 5 stuks, de oudste begint in 1882. De doel: 't alleroudste werd overgeschreven en het voornaamste eruitovergenomen; zoo is er in bewaard gebleven de lijst der presidenten vanaf het jaar 1855. De kosters, waarvan het oudste als curiositeit berust in de bibliotheek der Domini (heren-leraren, red.). Verder de stouwers, scriba's, etc. Dat der cantoren is in 1928 vernietigd. De mosboeken der verschillende hoeken. (...) Alle hoeken hebben er een, behalve de Kruiken, die doen het bij mondelinge overlevering. Verder die der voetbal-cricquet-hockey, missievereeniging, de gymnastiek, etc. Ook de regent heeft een mosboek, dat het oudste is en het voornaamste, omdat daarin de geschiedenis van “Beekvliet” beschreven staat, dus een soort croniek is. (...)

Nisi: zoo werden de gehaktballen genoemd

Nonnenhaar: Ook vrouwenpinnen of kortweg pinnen genoemd: snijboonen. (...)

Rouge: rode kool.

Schoenpoets: weinig gebruikte naam voor pudding.

voor 1960

Schoenenpoetsen:

Vóór 1929 mocht men zelf schoenen poetsen; dit werd afgeschaft, omdat velen de cel volknoeiden. De schoenen werden voortaan alleen door de knechts gepoetst en wel Maandag, Woensdag en Vrijdag voor de groote slaapzaal en Dinsdag, Donderdag en Zaterdag voor de kleine slaapzaal. (...)

Schooiers:

Leden der Waalwijksche hoek. Deze hoek omvat de Langstraat en Zevenbergsche hoek. De naam Schooiers omdat er in de Langstraat veel van dat soort schijnt te zitten. (...)

Smousen:

Leden v/d Eindhovensche hoek. De naam Smousen vanwege de vele joodjes die in Eindhoven schijnen te zitten. Deze hoek omvat Eindhoven, Helmond, 't land van Peel en Kempen, etc. (...)

De Smousenhoek met seminaristen uit Eindhoven/Helmond en omgeving

Snot: jus (of saus) (snot v/d ouwe)

Souper:

2 1/2 boterham (5 sneden) met iets erbij: kaas, vleesch, worst, ei, balkenbrij, appels, bessen, aardbeien, etc.

Spaaien:

(zelden gebruikt) flink en vlug eten. 'n Beeld overgenomen uit het boerenbedrijf (met de spaai omgaan).

DAGORDE			
<p>6.— Opstaan</p> <p>6.30 Mensogebied enz.</p> <p>7.15 Studie</p> <p>8.15 Ontbijt</p> <p>8.30 Recreatie</p> <p>9.— Les</p> <p>8.50 Recreatie</p> <p>10.05 Les</p> <p>11.— Recreatie</p> <p>11.15 Les</p> <p>12.05 Recreatie</p> <p>12.20 Bezoek <i>admiralen</i></p> <p>12.30 Diner</p> <p>1.— Recreatie</p> <p>2.— Studie</p>	<p>ZONDAGEN</p> <p>9.15 Hoogmis</p> <p>10.15 Recreatie</p> <p>11.— Studie</p> <p>12.— Recreatie</p> <p>12.50 Bezoek</p>	<p>CAMPUSDAGEN</p> <p>8.— Ontbijt</p> <p>8.15 Recreatie</p> <p>8.45 Les</p> <p>9.35 Les</p> <p>10.25 Recreatie</p> <p>10.55 Les</p> <p>11.25 Recreatie</p> <p>11.55 Les</p> <p>12.25 Recreatie</p> <p>12.35 Bezoek</p> <p>12.45 Diner</p> <p>1.30 Recreatie</p> <p>2.— Studie</p>	<p>ZATSDAGEN</p> <p>2.— Les</p>
<p>IN DE WINTERMAANDEN</p>			
<p>7.45 Les</p> <p>8.20 Recreatie</p> <p>8.50 Les</p> <p>4.45 Merenda</p> <p>4.25 Recreatie</p> <p>5.30 Studie</p> <p>7.— Souper</p> <p>7.45 Recreatie</p> <p>7.45 Studie</p> <p>8.30 Bezoek en Avondgebed</p>	<p>3.— Recreatie</p> <p>3.15 Godsdienstleer</p> <p>4.— Lot</p> <p>4.25 Merenda</p> <p>4.35 Recreatie</p> <p>5.30 Studie</p> <p>7.— Souper</p> <p>7.25 Recreatie</p> <p>8.15 Bezoek en Avondgebed</p>	<p>3.— Wandeling</p> <p>4.15 Merenda</p> <p>4.25 Recreatie</p> <p>5.30 Studie</p>	<p>7.45 Godsdienstleer</p> <p>8.20 Recreatie</p> <p>8.45 Studie</p> <p>4.45 Merenda</p> <p>4.25 Recreatie</p> <p>5.30 Studie</p> <p>8.15 Lot, Bezoek en Avondgebed</p>
<p>IN DE ZOMERMAANDEN</p>			
<p>2.50 Les</p> <p>3.50 Recreatie</p> <p>4.— Les</p> <p>4.— Merenda</p> <p>5.15 Recreatie</p> <p>5.45 Studie</p> <p>7.15 Souper</p> <p>7.30 Recreatie</p> <p>8.15 Studie</p> <p>8.— Bezoek en Avondgebed</p>	<p>3.— Recreatie</p> <p>3.15 Godsdienstleer</p> <p>4.— Lot</p> <p>4.25 Merenda</p> <p>4.35 Recreatie</p> <p>5.45 Studie</p> <p>7.15 Souper</p> <p>7.30 Recreatie</p> <p>8.45 Bezoek en Avondgebed</p>	<p>3.— Recreatie</p> <p>4.— Merenda</p> <p>4.25 Studie</p> <p>5.45 Wandeling</p> <p>7.15 Souper</p>	<p>2.45 Godsdienstleer</p> <p>3.30 Recreatie</p> <p>4.— Studie</p> <p>4.— Merenda</p> <p>5.45 Studie</p> <p>7.15 Souper</p> <p>8.05 Lot, Bezoek en Avondgebed</p>

Stouwers:

(...) censor van de kleine plaats. Onder deze benaming verstaat men die Rhetoren (6e klasser, red.) die als postje een deel der heerschappij krijgen over de nieuwelingen op de kleine Cour met bijna semper fumare (altijd verlot om te roken, red.) en in het zomertrimester 4 vrije dagen. (...) Hun taak is de "varkens" behulpzaam te zijn in alles (het goede) verschillende spelen te leeren. Veel is het echter niet wat ze te doen hebben. De naam stouwer komt van subulens (letterlijk: zwijnenhoeder).

Bron:

De Variis Verbis et Moribus In Seminario Usitatis Nec non Decorum Origine / Auctore F.J.M. Werner. 1930. Het originele exemplaar is aanwezig en geraadpleegd in het bisschoppelijk archief van 's-Hertogenbosch.

Peter van Overbruggen

Beekvliet bij de tijd

Tempora Nostra houdt de lezers op de hoogte van het dagelijkse reilen en zeilen op het Beekvliet van nu.

Op donderdag 17 juni werd de uitslag van het eindexamen 2010 bekend. Van de 104 kandidaten zijn er 90 direct geslaagd. Een leerling heeft er een uitgesteld examen. Drie leerlingen zijn gezakt en tien hebben een herexamen.

Op 12 en 13 april presenteerde het Brugklstoneel “Vertel, Medea, Vertel.” Medea wordt verliefd op de heldhaftige Jason. Ze voelt zich verraden en wreekt zich op Jason. Ze moet voor haar daden verantwoording afleggen aan haar kinderen.

In december deden 40 brugklassers auditie, 16 werden geselecteerd voor de uitvoering.

In april streden 21 gymnasia om de titel Inter-gymnasiaal Debatkampioen 2010 op de Universiteit Leiden. Scholen kregen vooraf van het Nederlands Debat Instituut een intensieve training debatvaardigheden. Op het onderdeel Tegenspraak won Peter Paul van Voorst tot Voorst (klas 4)

Op 26 april heeft Alexander Pechtold in het kader van het Studium Generale een inleiding gehouden en gediscussieerd met leerlingen uit klas 4 en 5 over onderwerpen als studie-financiering, alcohol en verantwoordelijkheid, het koningshuis en de gekozen burgemeester. De bijeenkomst was al gepland voordat het kabinet viel en er verkiezingen werden uitgeschreven.

Een groep leerlingen van Beekvliet deed mee aan het Festival International de Théâtre de jeunes en français in Veghel. Middelbare scholen uit Roemenië, Frankrijk, Spanje, Italië, Servië, Tsjechië en Nederland voerden ieder een Frans toneelstuk op en waren elkaars publiek.

In juni is in klas 4 de vakoverstijgende Natuurstroom-module “de Disco” van start gegaan. Leerlingen zijn als adviesbureau actief om na te denken over en onderzoek te doen aan allerlei aspecten die een rol spelen bij het ontwerpen van een ideale, veilige, duurzame disco.

Jitse Alsemgeest (klas 6) heeft de finale bereikt van de Nationale Scheikunde Olympiade. Hij werd vierde in de voorronde.

Mathijs Kolkhuis Tanke (klas 3) behoort tot de 16 finalisten van de nationale eindronde van IJSO (International Junior Science Olympiade). In totaal hebben 1000 leerlingen aan de voorronde deelgenomen.

Op 10,11 en 12 juni werd onder regie van Sofie van der Vleuten en Willem Schouten Iphigenia opgevoerd door de toneelgroep van Beekvliet. Toneel, zang en dans van de bovenste plank.

Een voorstelling over volwassen worden.

Over wind, die maar niet wil waaien.

Over geheimen en alles willen weten.

Over offers en geofferd worden.

Over groot worden of groot zijn.

En daar gaat het om.

Kees Quinten

Herinneringen van een ontheemde, 1957-1963

Arpád P. Orbán

In het onderstaande stuk beschrijft oud-leerling Arpád Orbán zijn Beekvlietgeschiedenis. Die begon in de periode van de Koude Oorlog van de jaren zestig, toen hij met zijn gezinsleden vanuit Hongarije als inwijkeling naar Nederland kwam. Na Beekvliet ging hij klassieke talen studeren en werd hij hoogleraar Oudchristelijk Grieks en oudchristelijk, vulgair en middeleeuws Latijn. Prof. Dr. Arpád Orbán bestudeerde de oudchristelijke uitlopers van de Griekse en Latijnse Oudheid, in het bijzonder: de problematiek van de tweetaligheid (Grieks en Latijn, met name de Latijnse spreektaal) in het oudchristelijke milieu, de manier waarop de heidense Griekse en Latijnse taal 'gekerstend' werd; de onderwijsproblematiek in de Latijnse Middeleeuwen: op welke manier werd het Latijn in de Middeleeuwen als tweede taal onderwezen?

Als twaalfjarig kind kwam ik samen met mijn ouders en een oudere broer op 30 december 1956 na een enerverende vlucht uit Hongarije in Den Bosch aan. Begin januari 1957 werd ik als een soort doofstom kind in de zesde klas van de door de fraters van Tilburg gerunde Aloysius-school geplaatst: zonder één Nederlands woord te kennen zat ik daar, gespannen met al mijn zintuigen, in de hoop iets te begrijpen van wat om me heen plaatsvond. De pauzes waren de meest traumatische momenten: ik moest uit mijn isolement naar buiten om met de andere jongens te gaan spelen, om te "integreren". Ik voelde me als een aap in een dierentuin bekeken. Ze speelden met een bal: maar wat waren de regels? Ik sprak alleen maar Hongaars en wat Russisch, verplichte kost op mijn Hongaarse lagere school vanaf de derde klas. Trouwens, dat wij, Hongaarse vluchtelingen, zo snel mogelijk moesten integreren, werd ons ook toen door allerlei Nederlandse instanties en personen, te pas en te onpas, op het hart gedrukt. Dit was een van de eerste termen die ik opving en leerde: wat het inhield, wist ik niet, maar ik begreep dat het iets ernstigs moest zijn. Na een maand of twee kregen de fraters eindelijk in de gaten dat zij iets aan "taalvererving" met me moesten doen. In die tijd had je geen inburgeringcursussen, geen kant en klaar materiaal om een Hongaars kind wat Nederlands bij te brengen. Wim, de stagiaire van de kweekschool nam me twee keer per week mee uit de klas naar de docentenkamer, schreef en tekende een heel schrift bij elkaar met de meest basale dingen van mijn nieuw aan te leren taal, die mij uit mijn isolement moest halen. Dit waren overigens wel een van de gelukkige maanden van mijn leven: na jaren van onmenselijke angst onder een nietsontziend meedogenloos stalinistisch regime genoot ik in Den Bosch met volle teugen van de vrijheid: geen angst meer als een auto onze straat inreed, geen angst voor de politie, geen angst dat mijn ouders gedeporteerd zouden worden, geen angst dat ik me ergens op straat of op school versprak en mijn ouders of mezelf daarmee in gevaar bracht. Na een totaal mislukt toelatingsexamen in april 1957 werd ik door de toenmalige rector Bannenberg van het RK Gymnasium

1960-1969

Beekvliet, die de jobstijding persoonlijk kwam vertellen, na een gesprekje toch nog geschikt bevonden om in september aan het gymnasium te beginnen.

Dus ging ik eind augustus naar Beekvliet, een internaat dat behalve als gymnasium ook als kleinseminarie van het bisdom Den Bosch fungeerde. Mijn kennis van het Nederlands werd in het eerste jaar met name “verfijnd” door het leren van de grammatica en syntaxis van twee andere talen: Latijn en Frans. Eind september kondigde onze leraar Frans, mijnheer Geboers, al aan dat we de volgende week repetitie zouden krijgen. Alle jongens zaten op een gegeven moment, tot mijn verbazing, Frans te “blokken”, terwijl ik lekker liep te freewheelen: ik verkeerde namelijk in de veronderstelling dat de hele Franse mikmak gerepeteerd, dus herhaald, zou worden. Door mijn klasgenoten werd ik gauw uit die droom geholpen. Het gymnasium was toen, zoals gezegd, tevens een kleinseminarie. Er moest dan ook regelmatig worden gebiecht. Maar een “biechtvader” had ik nog niet. Tijdens het studium zag ik jongens uit de studiezaal vertrekken: ik dacht, dat doe ik ook; dat het moment om te biechten bleek te zijn aangebroken, was mij echter totaal ontgaan. In de kapel aangekomen schoof ik bij de biechtstoel aan met de kleinste rij wachtenden, sprokkelde wat keurige zondetjes bij elkaar (wat kan een kind van twaalf nu in Gods naam aan zonden begaan, in een omgeving nota bene waarin hij zelfs de snoepspot van zijn moeder niet kan plunderen?), vertelde het aan de onbekende priester (met waarschijnlijk te weinig berouw) en kreeg van hem een naar mijn gevoel onverdiend zware penitentie opgedragen. Toen begreep ik direct, waarom de rij wachtenden daar zo kort was. Hij heeft mij nooit meer teruggezien. Zo heb ik door schade en schande nog veel meer moeten leren. Tijdens het studium gebeurden de meeste onverwachte dingen. Jongens stonden op, en kwamen na een tijdje geplukt weer terug. De school was een soort zelfbedruipend instituut: zij beschikte ook over een eigen kapper; zijn (bij)naam was Piet Pluk. Hij deed zijn naam in ieder geval veel eer aan. Ongeveer om de twee maanden verscheen hij met zijn instrumenten in de recreatiezaal om de patiënten aan de lopende band te behandelen, voor een dubbeltje. Hij vroeg dan – hij had een vreemd gevoel voor humor (of sadisme?) – hoe je geknipt wenste te worden. Uiteindelijk bleek hij maar één model te kunnen knippen: het katholieke bloempotmodel. Toen ik zes jaar later in Nijmegen ging studeren, liet ik me daar uit protest onmiddellijk kaal knippen: dit bezorgde mijn moeder bijna een hartverzakking.

We mochten tijdens het studiejaar slechts een paar keer naar huis, op vakantie: met de herfst, met Kerstmis, met carnaval, met Pasen en ten slotte begin juli. Mijn eerste Brabantse carnaval naderde, in 1958. Ik bespeurde een voor mij op dat moment onverklaarbare spanning in het bijna louter uit priesters bestaande lerarencorps. Die spanning betrof, zoals ik later ontdekte, ons zielenheil. Alle leerlingen moesten de dag voordat we voor een paar dagen naar huis gingen om carnaval te vieren, in de kapel aantreden en kregen een donderpreek

Arpád P.Orbán tijdens zijn verblijf op het toenmalige klein-seminarie Beekvliet

van de rector: hij waarschuwde ons in alle toonaarden voor de zondige duivelse verlokkingen van de (buiten)wereld. Ik, naïef als ik toen was, begreep niets van zijn overdreven bezorgdheid: mijn enige uitspatting met carnaval op de markt van Den Bosch bestond uit het eten van één zure bom. Pas veel later ging bij mij een lichtje branden en doofde mijn naïviteit. Voor het eten en de hygiëne waren nonnetjes (gehuisvest ergens in het gebouw) verantwoordelijk. Het waren “de kleine zusters van Sint Jozef”. En klein waren zij. Het leek alsof zij bij hun intrede onder een meetlat waren gelegd: niemand van hen kwam boven de 150cm uit. Met één uitzondering: de “Duitse non” die de scepter zwaaide over de ziekenboeg. Zij was buitenmaats groot. Als je haar zag, werd je subiet beter. Achteraf bleek zij niet eens zo onaardig te zijn geweest. Het warme middageten, verzorgd dus door deze lieve schatten van nonnen, was voor mij een vorm van marteling en alleen uit ascese kon ik er meestal iets door mijn keel krijgen. Ik moest het dus hebben van de boterhammen, ’s ochtends en ’s avonds. Maar ook dan sloeg het noodlot wel eens toe: als we bijvoorbeeld “karnemelkse pap” kregen. Nog steeds heb ik grote bewondering voor mijn studiegenoten, die daar zo intens van konden genieten. Maar er kwam licht in het duister. Toen ik in de vierde of vijfde klas zat, werd, zo maar uit het niets, een nieuwe non, een soort deus ex machina, als hoofd van de keuken te voorschijn getoverd. Zij was anders dan de andere nonnen: minstens een kop groter dan de rest en een beauty om te zien. Alle wat oudere jongens, die (even) geen roeping hadden, zoals ik, liepen bij het zien van haar haast te kwijlen. Zij werd ons dan ook slechts heel zelden “getoond”. Achteraf relatieve ik haar schoonheid wel een beetje: in het land der blinden (en daaronder reken ik niet alleen de overige nonnetjes, maar natuurlijk ook de kwijlende jongens) is eenoog koning. Maar vanaf dat moment werd het warme middageten zelfs lekker: gebakken aardappeltjes, nasi etc. Toen kwam er een einde aan mijn ascese uit noodzaak.

Vanuit mijn slaapcelletje keek ik ’s avonds door een dakraampje vaak naar de hemel: de sterren, de wolken en de maan. Iedere keer werd ik dan overmand door een onbeschrijflijke heimwee naar mijn oude vaderland: ik dacht aan mijn grootouders, mijn ooms en tantes, het warme familienest, dat mijn redding en toevlucht was telkens als mijn vader door de

Vanuit mijn slaapcelletje keek ik 's avonds door een dakraampje vaak naar de hemel: de sterren, de wolken en de maan. Iedere keer werd ik dan overmand door een onbeschrijflijke heimwee naar mijn oude vaderland: ik dacht aan mijn grootouders, mijn ooms en tantes, het warme familienest, dat mijn redding en toevlucht was telkens als mijn vader door de

politie weer gezocht of opgepakt werd; ik miste mijn neefjes en nichtjes, mijn oude schoolgenootjes, die allemaal onder de bescherming van dezelfde hemel sliepen en toch zo ver van me weg waren. Ik dacht ook wel eens aan mijn eerste “liefde” uit de zesde klas van mijn Hongaarse lagere school: een meisje, een onbereikbare schoonheid in mijn herinnering, dat ik zo’n dertig later weer terugzag; zij viel me toen zwaar tegen; misschien was mijn smaak intussen wel veranderd.

Na mijn eindexamen in 1963 ging ik in Nijmegen klassieke talen studeren, promoveerde in 1970 aldaar op een oudchristelijk Grieks en Latijns onderwerp, werd ik 1980 hoogleraar in Utrecht (vanaf 1994 ook in Nijmegen). In januari 2009 ben ik met emeritaat gegaan: ik werd toen door een van mijn studenten per email gefeliciteerd met mijn “emiraat”; maar dat heb ik er helaas niet bij gekregen. Ik denk met dankbaarheid terug aan “mijn Beekvliet”: ik heb daar geweldig goed onderwijs genoten, veel aan sport kunnen doen, daar is mij discipline bijgebracht (en dat was wel nodig) en daar is ook mijn liefde voor de muziek (viool) en de mooie Gregoriaanse liturgie ontsproten; ook nu nog springen de tranen me in de ogen, als ik aan het begin van de Advent het Rorate caeli desuper hoor ... of is het heimwee naar mijn al te snel vervlogen jeugd? Kortom, daar is ontkiemd wat ik uiteindelijk geworden ben: een man van twee culturen, van twee vaderlanden die mij even dierbaar zijn.

Arpád P.Orbán
De Bilt

Vroom, best een mooi woord

Als brugklasser hoor ik in 1986 hier en daar wat geluiden over de vrome geschiedenis van Beekvliet. Ergens klinkt het wel spannend, maar ik verdiep me er niet in. Eind 2008 ga ik als filmmaker op zoek in het Beekvlietarchief naar een mooie foto van de seminarietijd. Pas dan word ik me echt bewust van Beekvliet en zijn verleden. Op dat moment behoor óók ik tot Beekvliets oude tijd.

De tradities van Beekvliet waren wel goed voor mij; de stimulans van behoorlijk gedrag; de idee dat je moet studeren met liefde én de kracht van goede zelfdiscipline. Ergens zat dat alles wel in mij, maar kwam het er zo rottig uit. Ik noem het 'mijn ontdekkingsfase' waarbij ik soms meer buiten de klas stond dan erin. Maar goed, op zijwegen vind je vaak de beste grappen, leuke mensen of waardevolle antwoorden.

Belangrijk voor mij was dat ik na 7 jaar ontdekken voelde waar mijn passie ligt. Mede ingegeven door natuurkundeleraar Van Weert, die in zijn advies voor het keuzepakket klassikaal uitriep: "voor Ellen van Kempen zijn er vast hēle leuke andere vakken." Maar ook mede ingegeven door leraar Nederlands Kapteijns, voor wie ik drie jaar lang een heimelijke liefde heb gekoesterd en die mijn liefde voor het lezen en schrijven heeft doen branden. En ingegeven door juffrouw Dijkshoorn die mij het gevoel gaf dat geschiedenis iets sjieks is en dat beviel me wel. Het resultaat: ik was bang geworden voor bèta en wilde iets met schrijven en ver-

Op schoolreis naar Luxemburg 1991 (zie pijl)

1970-1979

Vorbereiding scène in
Indianendorp in Suriname

beelden. Het werd Theater-, Film- en Televisiewetenschappen aan de Universiteit van Utrecht in 1993.

En nu mag ik mezelf regisseur/filmmaker noemen en maak ik veel programma's en films waarin heden en verleden elkaar op een spannende manier raken. Hoe kan het dan anders dan dat ik mijn eerste 'grote' documentaire maak over pater Peerke Donders, die ruim anderhalve eeuw vóór mij op Beekvliet zat. Ik zat daar om mijn passie te vinden, hij om zijn passie te verwezenlijken; het worden van priester en het dienen onder de armsten der armsten. Als een 'wonder' is hij als 22-jarige eindelijk toegelaten op het Seminarie, want als arme weverszoon hoorde je daar niet thuis. Peerke mocht komen, wel alleen als knecht. Maar toen de hoge heren, tussen het vloeren dweilen door, zagen wat voor een vroom en nederig menneke ze in huis hadden gehaald, mocht Peerke alsnog de schoolbanken in.

Als missionaris is Peerke in 1841 vertrokken naar Suriname. Nederland heeft hij nooit meer gezien. Na een bootreis van 46 dagen kwam Peerke in een land waar slavernij heerste, waar de hitte en het oerwoud om krachtinspanningen vroegen en waar ze niet op een

eigenwijs blank priestertje zaten te wachten. Maar hij wist wat hij moest doen en liet zich door niemand uit het veld slaan. Peerke heeft zich openlijk uitgesproken tegen de slavernij, iets wat je als blanke niet behoorde te doen. En hij heeft meer dan 26 jaar gewerkt, gezorgd en geleefd onder de verstoten melaatsen. Ze waren verbannen naar het oerwoud om hun extreme besmettelijkheid. Drie kanten oerwoud, één kant rivier. Voor de melaatsen was er geen uitweg meer. Voor Peerke wel, maar hij bleef.

Een stukje van Peerke's gedrevenheid herken ik wel, daar is in de Beekvliettijd ook wel wat van ingestampt. Sommigen werden daar juist wars van, anderen voelden zich enigszins dwingend aangejaagd. Ik behoor tot de laatste categorie. Ik weet niet of dit altijd een pré is, maar het brengt me wel ergens. En dan het vertrouwen van Peerke. Dat als je ergens in gelooft, maar dan ook écht, dan lukt het. Gewoon vertrouwen dus. Ja, dat is prachtig. Maar 26 jaar lang slapen op planken, weinig eten, nachtenlang bidden en het verzorgen van besmettelijke mensen met je blote handen...? Nee, die kracht voel ik niet. Maar ik heb mezelf gerustgesteld dat het ook oké is vertrouwen te voelen op een wat lager niveau.

De film is niet alleen een verhaal geworden over geloof, vertrouwen en naastenliefde. Maar ook een film over keuzes. Keuzes die we allemaal hebben, altijd en op ieder moment. Dat was twee eeuwen geleden niet anders dan nu. En juist als je denkt dat je de keuze niet hebt, heb je hem des te meer. Dus dan kun je toch wetenschapper willen worden, ondanks je Natuurkundetrauma. Of dan kun je bijna 20 jaar later toch tegen je leraar Nederlands vertellen dat je eigenlijk een beetje verliefd op 'm was. Of je kunt gewoon kiezen wat je 's morgens gaat doen als je opstaat.

De twee eerste opties kies ik maar niet, toch te weinig vertrouwen. De laatste optie wel. Ik ben benieuwd als ik morgenochtend de nieuwe dag 'avé' groet.

Ellen van Kempen

Meer info over de film: www.peerkedondersfilm.nl

Beekvliet nam afscheid van collega's

Het Beekvlietbulletin van juni j.l. meldde een viervoudig afscheid van collega's die hun (school)loopbaan definitief beëindigden. Theo Bressers, docent klassieke talen, Niek van Noort, docent natuurkunde, Marianne Smulders als medewerkster huishoudelijke dienst en Jan Quekel als technisch onderwijs assistent. Hieronder een selectie uit de uitvoerige afscheidswaarden in het Bulletin.

Theo Bressers

Theo Bressers: kantelklaar

Na lang wikken en wegen heeft Theo Bressers besloten met pensioen te gaan, de sectie klassieke talen onthand achterlatend. (...) Het huidige onderwijs op Beekvliet heeft veel aan hem te danken. (...) Hij was degene, die Ad van Oort in huis haalde, hetgeen tot gevolg had, dat er volop "hoofden werden genummerd", dat er "in duo's werd gecheckt" en dat er werd "gedacht, gedeeld en uitgewisseld"!

In diezelfde tijd bleek professor Luc Stevens een belangrijke inspiratiebron voor hem. Theo bracht zijn theorieën in de praktijk in het begrip "kantelen": hij kantelde het onderwijs in de klassieke talen door het voor de leerlingen betekenisvol te maken; niet vertalen om het vertalen, maar vertalen met een eigentijds doel. Leerlingen werden werknemers van hun eigen reis-

bureau en schreven reisgidsen gebaseerd op Griekse bronnen. Reizen hadden sowieso zijn belangstelling: met veel enthousiasme nam hij deel aan de klassieke reizen naar de Provence, Rome en Griekenland en later, in het kader van de uitwisselingen, naar Nereto in Italië en Schwanewede in Duitsland. (...)

Ik denk met plezier terug aan onze gezamenlijke Rome-reizen, waarin aanvankelijk, toen we nog per bus reisden en onderweg moesten overnachten, een stopplaats in Zwitserland was opgenomen. In een bepaald jaar was dat Gersau, waar we 's avonds aan het meer de dag nog even doornamen met een fles Ketel1, de koningin onder de jenevers, die de volgende dag een rijtoer door onze hoofden maakte. Ook de voorbereiding op de reizen door de leerlingen heeft mede door Theo een vaste vorm gekregen in het "Rome- of Hellas-project" dat leerlingen als onderdeel van het vijfdeklasprogramma doen. (..)

Loek Hoozemans

Jan Quekel

Jan Quekel zwaait af

Toen zes jaar geleden Jan Quekel zijn 25-jarig Beekvlietjubiläum vierde, heeft de sectie scheikunde hem tijdens de feestavond voor het personeel danig in het zonnetje gezet, want een sectie scheikunde zonder een goede Technisch Onderwijs Assistent (TOA) is ondenkbaar! Als alchemisten, de chemische goudzoekers van weleer, hebben we toen met experimenten onze zoektocht naar een gouden TOA verbeeld. (...) Aan het eind van onze act hebben wij toen geconstateerd dat we het goud al 25 jaar in ons midden hadden. In

zijn relatie met leerlingen heeft Jan altijd hulpvaardigheid ten toon gespreid. Op vaderlijke toon geeft hij ze vaak tips en spoort ze aan, vaak met een grapje uit onverwachte hoek. Soms zegt hij hen ook dingen voor: je kunt ook té goed helpen! (...) Als het gedrag van leerlingen hem stoort, steekt Jan dat ook niet onder stoelen of banken en komt zijn pittige karakter boven. Dat vaderlijke heeft hij niet alleen richting de leerlingen, maar ook naar startende scheikundedocenten en de natuurkunde- of biologiedocenten (...) Als een echte vader was en is hij nog steeds voor Alberto Rojas Romero. Afkomstig uit Peru en opgeleid als docent natuurkunde werd Alberto, met een zeer gebrekkige kennis van het Nederlands, TOA natuurkunde op Beekvliet. Nadat Jan Alberto in zijn hart had gesloten, heeft hij hem in alle opzichten begeleid en gestimuleerd: hij leerde hem de fijne kneepjes van het TOA-schap, hielp hem thuis te raken in het Nederlands en wijs te worden uit al die humor en beeldspraak die een nieuwkomer voortdurend op het verkeerde been zetten en hij moedigde hem aan een opleiding te volgen om ook hier docent te worden.

(...)

Jan is niet alleen erg betrokken geweest bij het scheikundeonderwijs van Beekvliet, maar speelde ook een duidelijke rol in de logistieke zaken van het brugklaskamp. Overal voor inzetbaar, behalve voor het overnachten want door zijn gehoorproblemen hoort hij het "oversteken" van ondeugende leerlingen niet meer. (...) Jan was de installateur van het Quizspel: hij regelde en installeerde het apparaat zodat alle nieuwe Beekvlieters via de quizvragen ingewijd kon worden in het Beekvlietleven.

(...)

Ruim 30 jaar heeft Jan het onderwijs op Beekvliet geassisteerd en is de school wel gevaren bij zijn kennis en kunde op velerlei gebied. Was hij soms wat eigenninnig, hij had altijd het hart op de juiste plaats: er was ontegenzeggelijk chemie tussen Jan en Beekvliet.

Miek Scheffers, sectie scheikunde

Niek van Noort

Einde van een onderwijsreis

Eenendertig jaar geleden kruiste mijn pad voor het eerst dat van Niek van Noort. Ik begon als vervangend docent scheikunde en natuurkunde op het Pauluslyceum in Tilburg (...) Niek werkte daar al een aantal jaren als docent scheikunde. Ik herinner me het warme nest waarin ik terecht kwam nog goed. In die tijd waren begeleiding van startende leraren en lesbezoek nog geen item binnen een school. Gelukkig dacht Niek daar heel anders over. (...)

Met pijn in het hart verliet ik na drie jaar vervanging het Pauluslyceum. Maar uitgerust met alles wat ik mede door hem en van hem geleerd had, startte mijn verblijf op Beekvliet.

Acht jaar geleden was er een kleine vacature scheikunde op Beekvliet. En was het toeval? Op de OMO-site stond dat Niek op zoek was naar een baan. (...) De uitkomst is bekend. De laatste acht jaren van zijn lange onderwijs carrière heeft Niek op Beekvliet doorgebracht. Als ervaren docent draaide hij als vanzelfsprekend meteen goed mee, maar het was fijn dat ik nu hém kon helpen met alle ins and outs van Beekvliet.

Hoe kijken de leerlingen en wij, de collega's, naar Niek? (Mentor)leerlingen vinden dat hij bij hen betrokken is, zorgzaam, soms lichtelijk overbezorgd, beschermend en geduldig (dan leg ik het nog een keer uit!). (...) Bij dit alles zet hij vaak zijn droge humor in en soms zijn boosheid, zeker als hij niet kan waarderen dat ze zich niet voldoende inspanssen. Hij straalt naar leerlingen uit dat hij een docent is die van zijn vak scheikunde houdt. Die liefde gaat ver, soms zo ver dat het systeemplafond een pyromanie aanval te verduren krijgt.

(...) En als Niek dit stuk leest, zal hij vast bescheiden maar met gevoel voor humor er in één gevatte zin op reageren.

Miek Scheffers, sectie scheikunde

Marianne Smulders

Marianne

Het is zover. De pijn is geleden, de strijd is gestreden. Het lijkt wel de kop van een overlijdensadvertentie. Toch heeft dit uiteindelijk te maken met een feestelijke gebeurtenis. Dit is het begin van een nieuw leven, een leven zonder dwangmatig opstaan en je vermoeide lichaam voortslepen naar weer een dag vol met vragende leerlingen, zeurende collegae en steeds weer storende koffieautomaten. (...) Verder werden zij gevuld met allerlei Italiaanse verrassingen in Hollandse melkchocolade: café latte, café frappé, espresso en ook nog steeds de oer-Hollandse

warme chocolade melk. Alles heb je in deze automaten langs zien komen en je moet je wel eens af hebben gevraagd waar de tijd is gebleven dat er gewoon koffie was. Niks moeilijke Italiaanse naam, nee gewoon suiker of melk of alle twee. (...)

En dit is nu precies waar Marianne voor staat, eenvoud. Eenvoud in optima forma. Gebruik geen moeilijke woorden als het makkelijk kan, werk de tijd waarvoor je betaald wordt, en doe verder niet moeilijk als het een keer wat anders loopt als je aanvankelijk gedacht had. Dit zijn ook precies de dingen waarvoor wij haar dankbaar zijn. (...) En nu jij er straks niet meer bent zullen wij bij iedere verandering die ons door de overheid wordt opgedragen (omdat zonodig een minister of staatssecretaris moet scoren) denken aan jou.

Kwam zo iemand maar eens een tijdje bij jou in de leer. Ik denk dat je daarna alleen nog kon kiezen uit koffie met suiker of melk of alle twee.

Namens het OOP, Frank Heesakkers

Op het internaat Beekvliet

Een rekening uit 1936 van het klein-seminarie Beekvliet, aangetroffen bij een familielid, riep bij Piet Donders herinneringen op aan dat ene jaar, dat hij daar als eerstejaars student heeft doorgebracht. Van zijn hand een impressie van het dagelijks leven. Zijn verhaal is geïllustreerd met tekeningen van Jan Lurinks, die daar student en later tekenleraar was.

De kennismaking: 1961

De laatste zondag van de augustusvakantie. Trots, hun zoon tussen zich in, lopen de ouders de brede trap op richting statige, eikenhouten voordeur. De koperen trekbel galmt in de grote entree. Een kleine, oude, gebogen man met een zwart vierkant petje op, opent de zware deur. Vriendelijk heet hij het gezelschap welkom en verwijst hen door naar de gereedstaande priestersurveillanten. Eén van hen begeleidt het stel naar de slaapzaal, waar zoonlief een eigen chambretje met naamkaartje is toegewezen.

De al eerder bezorgde, persoonlijke spullen, zoals wasbak, toiletta's en koffer, hebben hun plek daar al gevonden. Een keurig opgemaakt eenpersoons ledikant, een vaste kledingkast en een wastafel zijn de totale inboedel van de drie vierkante meter privé-gebied van de aanstaande student op het klein-seminarie. Een gordijn scheidt dit alles van de vele andere slaappleaatsen die aan weerszijden van de gang uit triplex zijn opgetrokken. Meerdere van deze gangen zorgen ervoor dat de ruim honderd eerstejaars hier hun nachtrust kunnen gaan genieten.

In stilte wordt de koffer uitgepakt. Moeder schikt alle genummerde kleding, handdoeken, washandjes en schoenen netjes in de kast. Naast de al op zijn plek staande plastic wasbak komen de beker met de (eerste) tandenborstel, de onvermijdelijke tube Prodent en het bakje met het nieuwe stukje Lux-zeep te staan. Aan het haakje in de wand hangt de nieuwe, schone badhanddoek te wachten op zijn eerste taak. Na de "inrichting" wordt, bij hoge uitzondering, de rest van de slaapzaal verkend. De regel is dat je altijd, in stilte, de kortste weg naar je eigen stulp gaat; bezoek aan anderen is uit den boze!

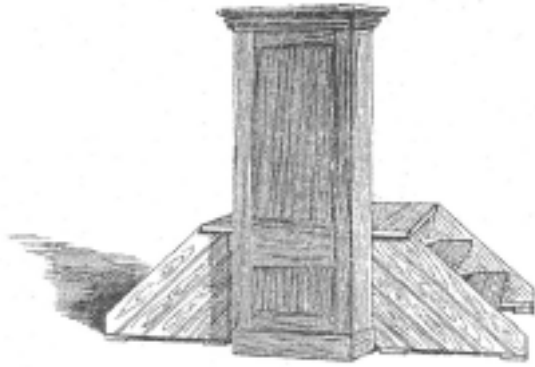
De verkenning gaat verder. Door lange, betegelde gangen, langs brede, marmeren trappen wordt eerst het kloppend hart van de priesteropleiding bezocht: De Kapel. Hier zul je minimaal driemaal per dag vertoeven voor de verschillende gebedsdiensten. Daarnaast staat het vast dat wekelijks alle driehonderd en zestig studenten, onder leiding van een priesterdirigent, de Gregoriaanse gezangen uit hun Liber Usualis, onder de knie gaan krijgen.

Buiten dat bestaat er de veertiendaagse biechtplicht, onder studietijd, die je nóg een gang naar de kapel laat maken. Dat bezoek neemt ook de nodige tijd in beslag door de opgelegde penitenties. De volledige Kruisweg bidden is meer regel dan uitzondering. De biecht is duidelijk belangrijker dan de studie en dat met instemming van de studenten!

Vanuit de kapel gaat de tocht naar het "dagelijkse leefgebied": de refter, het klaslokaal, de

1980-1989

Een van de vele katheders, die op Beekvliet te vinden waren. (tekening uit 1961 van Jan Lurinks)

De grote slaapzaal van seminarie Beekvliet (tekening Jan Lurinks)

studiezaal, de recreatiezaal, en de speelplaats. De refter, een brandschone eetzaal, die door de vaardige handen van de inwonende nonnen al in gereedheid is gebracht voor de eerste maaltijd. Zoekend lopend tussen de vele lange tafels door wordt de eigen servetring ontdekt. Ook deze plek zal driemaal daags vereerd worden met een bezoek.

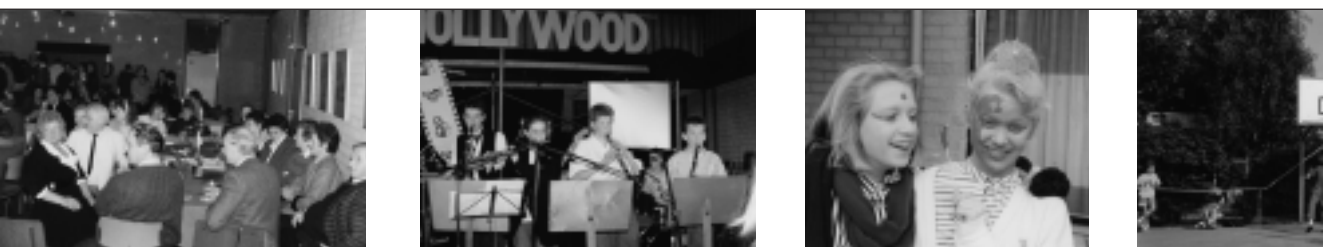
Zo'n 24 banken, strak in drie dubbele rijen van vier en een hoge katheder "bevolken" het klaslokaal. In de belendende studiezaal staan, in lange, enkele rijen, de houten studiebu-reaus. Daarin bewaar je tevens je boeken, schriften en schrijfgerei. Ook daar een katheder op een fikse verhoging voor de toezichthoudende priester, tevens vraagbaak bij werk- en leerproblemen.

In de recreatiezaal overheersen de leesboeken. Buiten dat, staan er de gangbare gezelschaps- spelen. Radio én de krant ontbreken. De Kleine Cour is een ommuurde en geplaveide bin- nenplaats. Enkele bomen, banken en op de muur geverfde doelen zijn het meubilair. Een boogdoorgang komt uit in een brede laan, die richting sportvelden loopt. In die boogwand sportkleedhokjes en wasfontein- tjes, enkel bedoeld om je voor de gymlessen en andere sportgelegenheden om te kleden en je erna wat op te frissen.

Na een wandeling over de sportvelden is het tijd voor afscheid. Een stevige hand, en een vluchtige kus bezegelen het lot van de drie; de zoon blijft achter, de ouders gaan huis- waarts, ieder met hun eigen gedachten en gevoelens. En dat voor zo'n honderd leerlingen!

Het verblijf:

Het is even wennen, even slikken. Gelukkig komt een zittenblijver je opvrolijken. Hij weet en kent "alles" al en leidt je zo het nieuwe leven in van strenge normen en waarden, regels

De kapel van Beekvliet in 1963
(tekening Jan Lurinks)

en wetten, luisteren en gehoorzamen, opletten en studeren, maar ook van sporten en wandelen, je vermaken en kletsen met elkaar en als het nodig geacht wordt, dit ter beoordeling van de priestersurveillanten en de heren professoren, stevige uitbranders en tucht. De bel luidt een gang naar de kapel in. Binnen spreekt de regent mooie woorden van welkom en wensen van succes en bidt voor Gods zegen over ons allen.

Het eerste avondmaal wacht dan. Keurig in de rij van kapel naar refter en rechtstreeks naar de eigen servetring. De stoelenherrie wekt ergernis op bij de surveillanten. Zij manen tot beheersing en rust en tot gezamenlijk gebed als dank voor de komende maaltijd. Het servet vindt zijn rust op je schoot. Het afscheid ligt nog te zwaar op de maag. Op aandringen van de toeziende priesters wordt toch een aanvaardbaar bordje opgeschept en verorberd. De maaltijd laat zich matig smaken.

De eerstejaars mogen, na een afsluitend dankgebed voor het genoten maal, zonder corvedienst van tafel en onder begeleiding een uur lang gaan recreëren. Dan wacht het avondgebed en de eerste, stille gang naar boven. Half negen bedtijd, een controlerend “welterusten” van de surveillanten en kwart voor negen licht uit en.....slapen?

Maandagmorgen, kwart vóór zes. De knecht loopt, hard luidend, door de lange gangen van de slaapzaal. Hier is geen ontkomen aan. Nog heel even dan? Een wasbeurt en aankleding later vind je jezelf terug op je vaste plek in de kapel. Klokslag half zeven belt een misdienaar de regent binnen en begint de voortaan dagelijkse H. Misviering. Aan weerszijden van het hoofdaltaar staan enkele zijaltaren. Daar dragen de andere priesters hun dagelijks verplichte H. Mis op. Ieder op zijn eigen tempo, hetgeen vaak leidt tot aanmerkelijke verschillen! Dat dat zo maar mag!

Om kwart over zeven volgt het dankgebed voor het te genieten eerste ontbijt. Het wit en bruin brood, het vlees en zoet, een beker melk en de potten thee laten zich al beter smaken. En na het dankgebed voor het genoten ontbijt vlug naar boven, tanden poetsen, want om acht uur begint de studie en daarmee de lange leer-, studeer-, recreër- en biddag. Na een half uur studie en de boeken pakken volgt het eerste lessenblok, tien minuten pauze en weer twee lessen. Opmerkelijk is wel dat niet de leerlingen, maar de Heren Professoren van lokaal wisselen. Dit komt de rust zeker ten goede. Mooi om twaalf uur roept de kapel voor het middagebed, met aansluitend de lunch. Van één tot half twee even "uitbuiken" en weer een tweetal lessen, twintig minuten pauze en anderhalf uur studie. Van vijf tot half zes recreatie en dan naar de refter voor het diner. Van kwart over zes tot zeven uur nog een studieblok en daarna tot acht uur uitblazen van de vermoeiende dag. Tot slot het gezamenlijke avondgebed, met een welgemeend welterusten, de stille gang naar boven, tanden poetsen en de lichten uit om kwart voor negen. Op de dinsdag en de donderdag is er na de lunch, van één tot half vier, tijd voor sporten en/of wandelen, zodat je op die dagen frisser aan je tweede dagstudie begint. Ook op zaterdagmorgen is les en de middag is bestemd voor je wekelijkse wasbeurt, onder toezicht, geheel zelfstandig, in een eigen, open douche. Als je geluk hebt, en het netjes vraagt, mag je ook wel eens in het wel afgesloten ligbad. Daarna je was verzamelen, inpakken en klaarzetten voor de wekelijkse kofferwissel. Een spannend gebeuren, want wat zullen je ouders nu weer voor extra's tussen je schone kleren hebben "verstopt"? Naast extra recreatie zijn er op zaterdag nog wel de normale studie-uren, en ook om half negen bedtijd en.....uitslapen!! De zondagmorgenbel klinkt pas om kwart voor acht want om half negen begint de regent aan het hoogtepunt van de week, de Gregoriaanse Hoogmis. Vele goedgeoefende kelen zingen ten volle mee onder de strenge, doch bezielende leiding van de priesterdirigent. Iedereen geniet zo met volle teugen. Het aansluitend ontbijt is door de zusters "op z'n zondags" verzorgd. Ontspannen genieten van de spijzen en de rustdag des Heren. De lesdruk is er niet, maar ook op deze dag zijn enkele studie-uren vast tarief. De lunch geeft vaak een verrassing in de vorm van bijvoorbeeld een warme kroket en het diner kent een meer luxe afsluiting middels een toetje met slagroom. De "vrije" momenten worden gevuld met lezen, spelletjes doen, sporten of zomaar wandelen over het terrein. Soms is er zelfs een mooie missiefilm te bewonderen. Maar zoals altijd: acht uur avondgebed, tandenpoetsen en.....slapen! Op de Grote Cour, klas 2 t/m 4 en in de Duitse Bouw, klas 5 en 6, gaat dit leven in grote lijnen door. Rust-Reinheid-Regelmaat in optima-forma. Maar na korte tijd al is het verlangen naar de gewone thuissituatie duidelijker hoorbaar dan de innerlijke roep tot priesterwording. Heimwee lijkt een ongeneeslijke ziekte. Einde schooljaar volgt het fysieke afscheid. Van binnen is het een onuitwisbare ervaring.

Piet Donders

Oud-Beekvlieters in het nieuws

Regelmatig komen de redactieleden van *Tempora Nostra* oud-Beekvlieters tegen in persberichten of we krijgen er melding over, uit kranten, tijdschriften en boekbesprekingen. De redactie beoordeelt per situatie welke informatie uit de desbetreffende publicatie wordt geselecteerd. Wat de relatie met Beekvliet is, daarover kan de lezer, voorzover die bekend is met de besproken persoon en zijn of haar gedachtegoed, zelf oordelen.

Bescheiden feest voor broze Jan Bluysen

Oud-bisschop Jan Bluysen vierde begin juni in kleine kring het feit dat hij 60 jaar priester is. Het feest vond plaats in besloten kring in het Bossche Mariënburg, omdat zijn gezondheid een grootse viering in zijn geliefde Sint-Jan niet toeliet.

“Héél bijzonder is het niet meer, zestig jaar priester zijn.” Zegt monseigneur Jan Bluysen (84), en hij kan het weten: „Toen ik bisschop was, ging ik persoonlijk op bezoek bij iemand die zestig jaar priester was. Die had je één, hooguit twee per jaar. Nu zijn we met zeven!” (...)

Vanwege zijn broze -fysieke- gezondheid zit een openbare viering in de Sint-Jan, zoals tien jaar geleden bij zijn gouden priesterfeest, er niet in. En dat vindt Bluysen jammer: „De Sint-Jan, dat is toch mijn kerk. Het is de bisschopskerk, ik ben er priester gewijd, en het is natuurlijk een heel mooie kerk. Ik had het graag in de Sint-Jan gedaan morgen. En dat had ook monseigneur Hurkmans graag gedaan.”

Tot kritiek op Antoon Hurkmans, die een veel behoudender koers vaart dan Bluysen zelf deed in zijn jaren als bisschop (1966-1983), laat de 84-jarige zich ook deze dinsdagochtend niet verleiden. Bescheidenheid en anderen ruimte geven, hebben hem altijd gepast.

Wel laat Bluysen doorschemeren dat hij het schrappen van bij veel kerkgangers populaire liedteksten van Huub Oosterhuis maar niks vindt. „Ik begrijp eigenlijk niet waarom het daar nu over moet gaan, ” zegt Bluysen, die een halve eeuw geleden zelf in de commissie zat die over toelating van liturgische teksten moest adviseren. Maar echt doorbijten richting de huidige beslissers doet hij niet: „Ik snap het niet goed. Dat is een nadeel als je ‘op rust’ bent zoals ik, dan weet je niet waar het probleem eigenlijk zit.”

Wel weet Bluysen te wijzen op zonnige kanten van de hedendaagse kerk. Dat er nu bijvoorbeeld zeven Bossche priesters zestig jaar in het ambt zijn. Al heeft dat voor een deel te maken met puur demografische ontwikkelingen: „Mensen worden tegenwoordig ouder hè.” Maar ook: Bluysen was bij zijn wijding in 1950 met velen. Met 21 om precies te zijn. Van die groep is er één uitgetreden en gehuwd, van de andere twintig zijn er nog zeven in leven. Dit jaar, vorige week, waren er vier priesterwijdingen. Maar vier, is te zeggen, maar Bluysen ziet ook hier de zonnige kant: „Vier! Dat was in jaren niet meer gebeurd.”

Bron: Brabants dagblad 1 juni 2010, door Maarten van den Hurk

Papa 'Tulen' hoeft nu eens een keer níet te kiezen

Oud-Beekvlieter Tristaan Tulen is een getalenteerde schermmer op WK-niveau, welke sportkwaliteit hij overigens deelt met andere gezinsleden.

DEN BOSCH - Het is niet eens zo'n gekke gedachte: vier Tulens op het WK schermen, want in het Bossche gezin zijn ze stuk voor stuk handig met een floret. Benjamin Rafaël (12) is echter nog wat te jong en Lola (17) probeerde het wel om deze week het vliegtuig naar Baku te mogen nemen, maar vergeefs. Maar die andere twee zijn er in Azerbeidzjan maar mooi bij. Tristan Tulen (18) bij de junioren en zus Carmel (15) als cadet, de leeftijdscategorie daar net onder.

(...)

Ook spannend: of de oudste in huis dit jaar zijn propedeuse gaat halen. Het zal erom spannen. Na gymnasium Beekvliet in Sint-Michiëlsgestel is hij aan de HAN (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen) industrieel productontwerp gaan studeren en uitgerekend als Tristan in Baku zit hebben de eerstejaars een toetsenweek. (...)

Tristan is in zijn jaar de enige die zo serieus met sporten bezig is en daarom weten ze niet altijd raad met hem. Hij had natuurlijk ook voor een wat topsportvriendelijkere opleiding als de Johan Cruyff University kunnen kiezen. "Maar ik wilde toch wel een studie die bij me past." Wel in Arnhem of die contreien, want daar is hij meestentijds voor zijn trainingen te vinden – bij sv Scaramouche of op Papendal. Op die laatste plek hanteert hij naast de floret ook wel eens de degen, het wapen dat olympiërs Bas Verwijlen en Sonja Tol prefereren en daarom net wat meer tot de verbeelding spreekt, voor de buitenwacht althans. "Daarmee

train ik op Papendal twee ochtenden en ik heb één keer per week privéles van Roel Verwijlen, de bondscoach.”

Een switch ziet hij vooralsnog niet zitten, maar tijdens het NK op 24 april pikt de Bosschenaar ook het degentoernooi mee, gewoon voor de gein en wie weet wel wat meer. Daarna kan hij overigens linea recta door naar Polen, voor het EK tot 23 jaar. Maar dan gewoon weer met floret. En als enige Tulen.

Bron: Brabants Dagblad, 1 mei 2010, door Esther Voesenek

Dr. Jan Peijnenburg viert gouden priesterfeest

Oud-bisdomarchivaris en rector van Zuiderschans dr. Jan Peijnenburg vierde in juni 2010 zijn gouden priesterfeest. De jubilaris is niet alleen als oud-leerling met Beekvliet verbonden, maar draagt uit dien hoofde ook ons reünistenblad Tempora Nostra een warm hart toe. Regelmatig waren we op zijn voormalige werkplek in het Bossche bisschoppelijke archief te gast om met hem in de Beekvlietannalen te duiken. Hij fungeerde voor ons ook persoonlijk als een wandelend historisch archief, waaruit we rijkelijk konden putten. Hij vertrouwde mij meermalen toe dat hij het bijzonder waardeert dat Tempora Nostra de recente en verder weg gelegen historie van Beekvliet vastlegt bij monde van de schrijvende en beschreven reünisten. Zelf heeft hij - trouwe lezer - ook bijdragen geleverd aan ons tijdschrift. We troffen een aardig stukje over hem aan in het “Bastion van Oranje”.

(...) De eigenlijke wijdingsdag die gebeurde door mgr. Bekkers, de coadjutor van bisschop Mutsaerts (...) De historicus Peijnenburg memoreert tussendoor ook nog even dat er in 1959 19 wijdelingen waren, van wie er 15 nog in leven zijn, onder hen ondermeer de pastoor van Nuland Gerard Verbakel.

‘Je moet in ieder geval ook opschrijven dat ik heel dankbaar ben om priester te zijn,’ aldus de (klein-)zoon van NS-beambten, die toch bewust niet voor een beroep bij de Spoorwegen koos. (...) *‘Ik heb er wel een leuke liefhebberij aan overgehouden. Van mijn keuze voor het priesterschap heb ik geen spijt.’*

Dat de gouden priester nog steeds een spoorfanaat is bewijst dat Peijnenburg vanaf 1929 alle spoorboekjes bezit en de laatste [ook echt de laatste] afgelopen zaterdag 12 december 2009 kocht. NS geeft niet meer -op papier- spoorboekjes uit. Ze geeft die informatie alleen nog digitaal. De terugval in uitgaven van spoorboekjes vertoonde zich ook op het eind van de oorlog toen de Duitsers de treinenloop hadden geconfiscieerd voor militaire doeleinden. Er reden in die oorlogse nadagen nauwelijks nog treinen, waardoor de spoorboekjes elk seizoen dunner werden.

Maar Peijnenburg heeft nog een hobby: schrijven als archivaris, als privé-correspondent met die en gene en als boekenschrijver over bijv. bisschop Joannes Zwijsen, over Bekkers en laatstelijk over 450 jaar Bisdom ‘s-Hertogenbosch.

Bron: Bastion van Oranje, december 2009

Oud-archivaris Jan Peijnenburg

Een leven met 750.000 varkens per jaar

Oud-Beekvlieter Toon Wassenberg volgde zijn seminarie-opleiding destijds met het doel om priester te worden. Nu woont hij weer in zijn ouderlijk huis in Boekel, waar heel zijn werkzame leven om varkens draait. Onze TN-eindredacteur Tjeu van Ras voerde met Toon voor het BD een gesprek. En als interviewer en geïnterviewde beiden oud-Beekvlieters zijn, is het logisch dat hun gemeenschappelijke school in het gesprek een rode draad wordt.

Rustig, bedachtzaam. Zeker van wat hij wel en wat hij niet kwijt wil. Toon Wassenberg uit Boekel is niet gauw uit het veld geslagen. In zijn woonboerderij in Boekel vormt de voormalige stal zijn kantoor, de ruimte die jaren geleden voor zijn moeder tot woning is verbouwd. Het is zijn ouderlijk huis, Heivelden staat er op de gevel

te lezen. Geen levensboom in het bovenlicht boven de deur van het kantoorgedeelte van de boerderij, maar een koe. Zijn leven draait niettemin om varkens. 750.000 per jaar worden via zijn bedrijf Animo in Venhorst naar hun plaats van bestemming gebracht.

Hij is een boerenzoon, enig kind in het gezin Wassenberg. Dat hij in de agrarische wereld zijn bestemming zou vinden lijkt voor de hand te liggen. Het zag er aanvankelijk heel anders uit. Hij zou priester worden. Twee jaar zat hij bij de fraters van Tilburg op de Ruwenberg in Sint-Michielsgestel, zes jaar daarna op het klein-seminarie Beekvliet in die plaats. Het liep anders.

Een jongen van 10 jaar naar het internaat. Anno 2010 niet meer voor te stellen. Hoe gaat dat?

„Dat bedenk je niet zelf. Mijn ouders vonden dat ik op een internaat beter mijn taalachterstand zou kunnen inhalen. De Ruwenberg bood die mogelijkheid. Je kon er de vijfde en zesde klas doorlopen. Het was uitermate streng op die school, van minuut tot minuut geprogrammeerd. Eigenlijk had je geen enkele vrijheid. Naar huis gaan was niet aan de orde. Maar als opleiding heb ik veel meegekregen. Toen ik na twee jaar naar het seminarie ging sprak ik Frans. Dat was de voertaal bij de fraters. Door de opleiding bij de fraters lag ik een stuk voor op anderen die naar het seminarie gingen.”

Internaten, zeker die van de fraters van Tilburg hebben anno 2010 geen beste naam meer.

Machtsmisbruik en misbruik van kinderen. Ook iets van ondervonden?

„Ik heb daar zelf geen ervaring mee. Heb geen nadelen van het internaatsleven ondervonden. Het was een goede opleiding met aanzienlijk meer mogelijkheden om je te ontplooiën. Meer dan dat in die tijd in een dorp kon. Het gemak waarmee je in contact kwam met literatuur, met muziek, kortom de culturele vorming. De omstandigheden zijn nu heel anders, maar ik heb er nooit spijt van gehad, nooit overwogen om er tussentijds weg te gaan.”

Het priesterideaal verdween wel. Je ging in Wageningen studeren. Was dat een domper voor je ouders?
„In de vierde klas van het seminarie wist ik dat ik geen priester zou worden. De toenmalige bisschop Bekkers had ons verzekerd, dat tegen de tijd dat wij gewijd zouden worden het verplichte celibaat zou zijn afgeschaft. Ik geloofde dat niet. Ik had principiële bezwaren tegen dat verplichte celibaat. Ik heb er een punt achter gezet. Of ze het jammer vonden? Ja en nee. Dat ik naar Wageningen ging, daarover waren mijn ouders zeker niet ontevreden.”

Je hebt een voortreffelijke opleiding. Is je huidige werk, de handel in varkens dan niet een grote tegenstelling?

„Dat is geen tegenstelling. Mijn opleiding komt me dagelijks goed van pas. Contacten in het buitenland. Als klein bedrijf kan ik alles zelf regelen. Veel leuker dan werken in een groot bedrijf. Wij weten aan het eind van de week of je wat hebt verdiend. Op een ministerie, in Brussel, in grote bedrijven gaan de processen uiterst langzaam. Ik zie in mijn bedrijf snel of het de goede kant uitgaat.

(...)

Het gesprek komt weer even op zijn opleiding. „Ik heb een fotografisch geheugen,” zo verklaart hij het schijnbare gemak waarmee hij studeerde. „Dat is bij het leren heel gemakkelijk. Ik hoef het maar een keer te lezen en het ligt vast. Nadeel is dat je helemaal niks vergeet.

Hoe ben je daar achter gekomen? Is het geen ballast die je mee moet dragen?

„Op Beekvliet had een leraar het in de gaten. Vroeg op welke bladzijde in een boek een bepaalde passage stond. Dat kon ik zo vertellen. Ik heb er geen last van gehad. Ik zie ook wel de beperkingen, zeker nu. In discussies kon ik altijd wel een keer zeggen, dat ik er iets over in een boek had gelezen en kon dat dan aanwijzen. Liep naar de kast om het zo in het boek aan te wijzen. Via Google op internet gaat het nu veel sneller. De techniek heeft het fotografisch geheugen ingehaald. Ze hebben me wel eens een ‘loner’ genoemd. Je moet proberen in je eigen omgeving er rekening mee houden dat de mensen de stappen mee kunnen zetten. Ik vind dikwijls dat als ik het een keer heb uitgelegd, dat het dan voldoende is. Daarom zegt mijn vrouw - ze is docent biologie - dat ik ook nooit in het onderwijs moet gaan werken. Dat zou een ramp worden.”

Bron: Brabants Dagblad, 28 mei 2010 door Tjeu van Ras

Gijzelaarsgeschiedenis Haaren en St. Michielsgestel

Met een prachtige ceremonie in de kapel van Haarendael in Haaren werd in mei 2010 een tentoonstelling over de gijzelaars geopend. Gijzelaars Stichting Vriendenkring Haaren 1940-1945 onthulde ook een plaquette met namen vermoorde gijzelaars. Beekvliet, dat ook als gijzelaarskamp fungeerde, wordt in het BD-artikel vermeld.

Een indrukwekkend verhaal doet Jan van Haaren tijdens de officiële opening van de tentoonstelling 'Gegijzeld door de bezetter, wel en wee in angstige tijden'. Vanaf het spreekgestoelte blikt de Tilburger van oorsprong terug op de dertiende juli 1942, toen de Gestapo aan de deur stond in de avond en vader Piet van zijn bed kwam lichten. Hij werd 'preventief gijzelaar' in Haarendael. Jan was toen twaalf jaar oud. "We hadden een groot gezin thuis. Vijf meisjes en drie jongens. Vader was algemeen secretaris bij de NCB, lid van Gedeputeerde Staten en provinciaal voedselcommissaris. Plots viel het inkomen weg. Moeder hield zich kranig en zette zich in om vader weer vrij te krijgen. Dat gebeurde uiteindelijk toen in 1943 de resterende gijzelaars naar Beekvliet in Gestel gingen en Haaren een polizeigefängnis werd. Pa was zijn werk kwijt, want alles werd door de Duitsers overgenomen. Ook na de oorlog bleef hij zonder werk. Toen namen de Geallieerden de controle weer over. Hij stierf uiteindelijk zeer depressief in 1952. Zij gevangenneming heeft hem uiteindelijk de dood in gejaagd. Geplaagd door het kampsyndroom", vertelt zoon Jan van Haaren.
(...)

Bron: Brabants Dagblad, 10 mei 2010, door Domien van der Meijden

Gouden speld voor musicus Van Woerkum

Martien van Woerkum (61), dirigent en Bach-kenner heeft van de gemeente Tilburg een gouden speld ontvangen uit handen van de wethouder voor zijn bijdrage aan de klassieke muziek in Tilburg. Van Woerkum vertrekt naar Duitsland om zich daar op het schilderen te richten. De muzikale basis en bezieling kreeg hij naar eigen zeggen al vanuit Beekvliet mee.

Martien van Woerkum (61) is altijd verknocht geweest aan uitvoerende muziek. Hij werd geboren in Eersel, in een familie die muzikaal actief was in de Acht Zaligheden en de omliggende streek. Zijn grootvader dirigeerde kerkkoren en harmonieën en gaf thuis muzieklessen. Zijn vader was zanger en dirigent, een oom was pianodocent aan de Eindhovense muziekschool, een andere trok met een cither als troubadour door de Kempen. Toch was het pas op de middelbare school dat hij zich actief met muziek ging bezighouden.

"Op de lagere school stond kunst gelijk aan tekenen en schilderen", vertelt hij. "Daar heb ik altijd liefde voor gehouden. De ommekeer kwam toen ik naar het kleinseminarie Beekvliet ging. Iedere leerling werd getest om te zien of ze in het koor konden meezingen. Talentvolle leerlingen kregen een instrument toebedeeld. Daar ben ik begonnen met fluitspelen."

Beekvlietkoor zingt Mis van I. Stravinsky in de St. Jan (1965), Martien van Woerkum, onder de lessenaar tweede van links.

Beekvliet bleek een broedplaats voor talent, met onder anderen Jos van Veldhoven en Louis Buskens als oud-leerlingen. Maurice Pirenne was er muziekdocent, terwijl leden van Het Brabants Orkest lesgaven in de instrumenten die ze bespeelden. “Het was een gedegen opleiding”, herinnert Van Woerkum zich. “We kregen les in harmonieleer en contrapunt, kwamen in contact met muziek uit alle periodes. Van oude polyfonie tot het ‘War Requiem’ van Britten, dat toen net zijn première beleefd had. Met Het Brabants Orkest zong ons koor in de mis van Stravinsky; de eerste keer dat het werk in Nederland uitgevoerd werd met jongensstemmen, de versie waar de componist zelf de voorkeur aan gaf. Initiatieven en talenten kregen alle ruimte. In elk lokaal stond een piano. ‘s Avonds na de studie was er een run op die kamers om er te musiceren. Beekvliet heeft veel professionele musici opgeleverd. Zelf was ik vanaf de vierde klas assistent van Thieu Lax, de opvolger van Maurice Pirenne. Ik heb er ook een kamerkoor opgericht.”

(...)

Naast het dirigeren legde hij zich als uitvoerend musicus toe op de traverso, de barokvariant van de dwarsfluit. Met dat instrument speelde hij jarenlang met zijn collega Ad van Sleuwen en zijn vrouw Marlies Claassen in het barokensemble Florilegium Musicum, dat hij engageerde voor de Bach-uitvoeringen met het Tilburgs Vocaal Ensemble. Met enkele gelijkgezinden stond hij aan de wieg van de Stichting Bach Cantates Tilburg. Tien seizoe-

nen al trekken die uitvoeringen een groot aantal bezoekers. Nog steeds geeft het spelen van Bachs muziek hem grote voldoening: (...)

Hij is altijd blijven schilderen, volgde een achtjarige deeltijdopleiding aan de Academie van Arendonk. Nu wil hij zich daar voluit op richten. "Met mijn vrouw verhuis ik naar Duitsland om daar, vrij van vaste verplichtingen, te genieten van mijn pensioen, onze kinderen en kleinkinderen en van de natuur en cultuur. (...)

Ik wil me toeleggen op scheppend bezig zijn, na jaren van herscheppende activiteiten. Dirigeren is toch voor het grootste deel iets hoorbaar maken dat anderen bedacht hebben. Als je schildert, moet je vanuit het niets iets maken, puur door je eigen creativiteit. Mijn schilderwerk is abstract, ligt dicht bij muziek dan figuratief werk. Ik houd van structuur en werk graag met de gulden snede. Dat heb ik met veel componisten gemeen."

Bron: Brabants Dagblad, 28 april 2010, door René van Peer

'De schapen moeten hun eigen weg vinden'

Gerard Verbakel is 50 jaar priester en heeft voor zijn priesteropleiding ook een jaar doorgebracht op Beekvliet. Hij is - op zijn 76e - al 26 pastoor in Nuland, waar hij graag wil blijven werken "totdat ze mij waarschuwen dat ik ermee moet ophouden".

(...) Pastoor Verbakel vergelijkt zijn huidige taak met die van een herder, en die is anders dan vijftig jaar geleden. „Een herder kan voor of achter de kudde lopen. Nu loop ik erachter, probeer de schapen in de juiste richting te sturen en te corrigeren als ze de verkeerde weg nemen.” Dat doet hij niet met allerlei regeltjes en wetten, want juist daar gaat de kerk soms de mist mee in, meent Verbakel. Hij vervolgt zijn beeldspraak: „ Schapen hebben tegenwoordig meer verstand van het gras dat ze nodig hebben. Ze moeten hun eigen weg zien te vinden, die moeten wij niet voor hen vastleggen.”

(...) Verbakel legt met regelmaat het verband met vijftig jaar geleden, toen hij in de Sint Jan in Den Bosch priester werd gewijd. (...) Gerard groeide op in een gezin met zes kinderen. Hij en zijn broer werden priester, twee van zijn zussen gingen het klooster in. (...)

Ik ging, net als mijn broer, naar gymnasium Sint Norbertus in Heeswijk.” Daar zat hij zes jaar. Na een jaar in het klein seminarie in Sint-Michielsgestel en nog eens zes jaren in het groot seminarie in Haaren werd Verbakel priester gewijd. Als kapelaan ging hij aan de slag in Leende. „Kennismaken met de praktijk. (...)” Na drie jaar verruilde hij Leende voor Eindhoven. Daar beleefde hij 'niet zijn gelukkigste periode'. „De pastoor daar was een heel saai mens, die ging om half elf naar bed en ik kon met hem nooit over de ontwikkelingen

binnen de kerk praten. Gelukkig kon dat met anderen wel.” Ook in Nijmegen, waar Verbakel van 1967 tot 1984 werkte in de parochie, kon dat. „Daar werd de kerk aangepast aan nieuwe inzichten. De liturgie werd in de volkstaal uitgesproken, in plaats van in het Latijn en de pastoor stond met zijn gezicht naar de mensen toe.” (...) De priester gaat nog even door, ook al wordt hij vandaag 76. „Ik heb al 50 jaar plezier in het werk, heb mensen van dienst mogen zijn en dat geeft me voldoening.

Bron: Brabants Dagblad, 9 juni 2010 door Paul Driessen

Pastoor Gerard Verbakel

Misbruik op internaten

Bij de Volkskrant meldden zich mensen met hun verhaal over misbruik in de katholieke kerk. Hierbij werd ook het voormalige seminarie Beekvliet vermeld.

Steeds meer rooms-katholieke internaten in Nederland worden beticht van betrokkenheid bij praktijken van seksueel misbruik van oud-leerlingen door priesters. Bij de Volkskrant hebben zich maandag tien mensen gemeld met ervaringen van verkrachting of aanranding op verschillende katholieke internaten en kostscholen in de vorige eeuw. ‘De beerput kan nog lang niet dicht’, schrijft één van hen in de aanhef.

Na het Don Rua-klooster van de Salesianen in 's-Heerenberg, het kleinseminarie van de Franciscanen in Katwijk, het internaat van de priesters van het Heilig Hart in Bergen op Zoom en het kleinseminarie van de Scheutisten in Vught worden nu onder meer ook genoemd: het internaat De Ruwenberg in Sint Michielsgestel, Huize Sint Joseph in Heer (Maastricht), het kleinseminarie van de Montfortanen in Voorschoten, het

internaat van de Franciscanen in Venray, het kleinseminarie Christus Koning van de paters van het Heilig Hart in Helmond en seminarie Beekvliet in Sint Michielsgestel.

In alle gevallen gaat het om meldingen van aanrandingen en verkrachtingen die ruwweg veertig tot vijftig jaar geleden zouden hebben plaatsgevonden. (...)

Bron: De Volkskrant, 02-03-2010, door Peter de Graaf

Bob Duijvestijn wordt ridder Oranje Nassau

Oud-leraar Duits van Beekvliet, Bob Duijvestijn (70), uit Hilvarenbeek is op 12 juni 2010 geridderd. Als "lekenoent" aan het voormalige seminarie Beekvliet herinnerde hij zich - zo meldde ons betrouwbare bronnen - vooral de heerlijke, ook rijkelijk van wijn voorziene maaltijden, bereid door de zusters van destijds.

(...) Burgemeester Ryan Palmen reikte de koninklijke onderscheiding uit, die Duijvestijn heeft verworven met zijn veelzijdige werk op het vlak van letteren en cultuur. Zo verrichtte hij baanbrekend onderzoek op het gebied van Middel nederlandse en Middelhoogduitse literatuur. (...)

Bron: Brabants Dagblad, 14 juni 2010

'De school is mijn lust en mijn leven'

Oud-Beekvlieter Ben van de Rijdt (61) verliet in juli van dit jaar na 36 jaar gymnasium Bernrode in Heeswijk-Dinther. Hij begon daar als docent Engels, maar was ook conrector, waarnemend rector en "bouwpastoor" van de school. Bij het lezen van het interview in het BD viel me op dat Ben ook in zijn functioneren veel behouden heeft van het "klassieke handwerk" dat vroeger op Beekvliet gebruikelijk was.

(...) In 1974 begon Van de Rijdt zijn carrière op Bernrode. "Ik heb zelf op gymnasium Beekvliet gezeten, van 1961 tot 1967 zat ik daar in het internaat. Daarna ben ik Engels gaan studeren en in 1973 was ik al weer terug op Beekvliet als docent." Een jaar later kon Van de Rijdt aan de slag in Heeswijk-Dinther.

(...)

De loopbaan van Ben van de Rijdt kende een stormachtig begin. In 1981 werd hij al conrector van de school. "Ik werd daarvoor voorgedragen, heb dus niet eens gesolliciteerd. Maar ik moest er toen wel even over nadenken. Ik had bewust gekozen voor het vak Engels, maar het was wel een mogelijkheid om ook iets naast het lesgeven te doen."

Kort na zijn benoeming als conrector werd de toenmalig rector van Bernrode ziek en nam Van de Rijdt ook zijn taken over. "Van 1982 tot 1984 was ik toen docent Engels, conrector, waarnemend rector en ook nog eens bouwpastoor. We waren toen namelijk bezig met nieuwbouw aan de Zijlstraat. Ik maakte lange dagen in die tijd, avond aan avond was ik aan het werk. Maar dat geeft niks. Ik ben nooit met tegenzin naar school gegaan. Ook al is het niet altijd rozengeur en maneschijn. Er zijn ook minder leuke dingen."

1990-1999

Uit een brandkast op zijn kamer haalt Van de Rijdt een boek tevoorschijn. “Dit is het grote boek van de school”, zegt hij. “Hierin staan alle leerlingen die vanaf 1886 op gymnasium Bernrode hebben gezeten. Kijk, we begonnen met vijf leerlingen. Nu schrijf ik elk jaar zo’n 130 leerlingen in het boek. Dat is wel een klus hoor. Het is allemaal met de hand geschreven. De naam van de leerling, geboortedatum en geboorteplaats en dan vermelden we ook nog wanneer ze hier van school zijn gegaan.”

(...) Ik heb tot 1999 les gegeven. Maar sindsdien werk ik nog maar twintig uur per week, soms iets meer. Ik ben in ‘99 dialysepatiënt geworden. Ik heb ook een niertransplantatie gehad maar dat is maar vijf jaar goed gegaan. Nu moet ik weer dialyseren en dat kost zoveel tijd dat ik minder ben gaan werken.” Van de Rijdt kijkt met ‘meer dan genoeg’ terug op zijn tijd op Bernrode. Al was het voor hem wel pijnlijk toen het oude schoolgebouw aan de Zijlstraat onlangs tegen de vlakte ging. “Dat was mijn schooltje. Voor mijzelf was het wel jammer dat dat verdwenen is. Maar het gebouw voldeed niet meer.”

(...)

Bron: Brabants Dagblad donderdag 8 juli 2010 door Edith Verwegen

Driemaal Beekvliet en verder

Wim Dekkers (1960-1966)

Het onderwerp 'Beekvliet' is te groot, te complex, te lang geleden, te ver weg, maar ook nog steeds te dichtbij om in een paar pagina's recht te worden gedaan. Daarom heb ik enkele herinneringen geordend in een wat schematische driedeling. Een doos met Beekvliet-spullen was daarbij behulpzaam. Sommige gebeurtenissen zijn nog steeds in mijn geheugen gegrift, andere was ik vergeten. Het menselijk geheugen is geen opslagplaats van objectieve feiten die we naar believen naar boven kunnen halen. Levensloop en persoonlijke identiteit bepalen mede de toegang tot de inhoud van het geheugen. Omgekeerd bepaalt ons geheugen in hoge mate wie we zijn.

Humaniora

Beekvliet is als kleinseminarie eerst en vooral een traditionele opleiding bestaande uit – wat een prachtige namen - Kleine Figuur, Grote Figuur, Grammatica, Syntaxis, Poesis en Rhetorica. In mijn tijd studeerden de meeste leerlingen voor het diploma gymnasium alpha, maar ons jaar was het eerste waarin het ook mogelijk was een bèta-diploma te behalen.

Bijeenkomst in Caesar's huis 16 maart 1963

Scene uit Julius Caesar, naar een bewerking van Shakespeare door de Grammatica, opgevoerd op 16 maart 1963. V.l.n.r.: Frans Jehoel (Calpurnia), Wim Dekkers (Caesar), Sjeff van Iersel (Antonius), Peter Schepers (Cinna), Jan van Alphen (Publius), Antoon van der Wijst (Ligarius), mogelijkwijdze net zichtbaar achter Antoon van der Wijst: Peter Hardus (Cassius), Th. de Jong (dienaar), Wim Marcelis (Brutus), (?), Kees van Helvoirt (Decius), Johan Konings (Trebinius).

Mgr. Bekkers-toernooi 7 juli 1964

Appèl voorafgaand aan het Mgr. Bekkers-tournooi op 7 juli 1964. Afgebeeld zijn de elftallen van Poesis en Syntaxis en nog enkele voetballers van de Grammatica. V.l.n.r.: Wim Cranen, Jos Avontuur, Harrie Kemps (?), Geert van Dinter, (vervolgens zes leerlingen wiens naam niet bekend is) en Pim de Glas. Dan de syntaxianen: Jan van den Heuvel, Peter van Dijk, Peter Schepers, Jos Janssen, Walter Swinnen, Jan Althuizen, Gerrie Kuyken, Wim Dekkers, Rob Otten, (?), Guus Norden.

In het algemeen was het onderwijs uitstekend met toegewijde leraren. Ik heb er ongelooflijk veel geleerd. Het enige dat ik nog steeds als een minpunt ervaar is dat onze kennis van Frans, Duits en Engels in hoge mate passief was. Ik had veel meer op actieve wijze die talen willen beheersen. Dat Beekvliet als opleidingsinstituut zo goed scoorde is onlosmakelijk verbonden met het feit dat het ook een internaat was. En niet zomaar een internaat, want we wilden allemaal toch priester worden? Dit gemeenschappelijk doel, het geordende leven met een strenge dagindeling en het uitstekende onderwijs zorgden ervoor dat de meeste leerlingen het gymnasium tamelijk probleemloos doorliepen.

De grens tussen de humaniora-opleiding en verdere vorming was vloeiend. De mogelijkheden om je verder te ontplooiën waren groot. Voor mij was dat vooral muziek, geïnspireerd door de toenmalige muziekleraar Thieu Lax. Klassieke muziek speelt nog steeds een belangrijke rol in mijn leven, alhoewel ik geen instrument bespeel en niet meer zing. Op de Kleine Figuur wilde ik gitaarles, maar dat was blijkbaar niet mogelijk, want plots zat ik op vioolles. Dat heb ik maar een jaar of anderhalf volgehouden. In de Poesis en Rhetorica heb ik nog pianoles gehad, maar heb daaraan verder geen gevolg gegeven, wat me nog steeds enigszins spijt. Ik had nu best een muziekinstrument willen kunnen bespelen. In Beekvliets

Rhetorica juni 1966

Foto genomen kort na het eindexamen. Staand v.l.n.r.: Harrie van Tuijl, Gerrie Kuyken, Jan van der Sangen, Louis Swalen, Frans Geerts, Kees van Helvoirt, Theo van der Meijden, Wim Marcelis, Willy Langenhuijsen, Gerrit Kusters (?), Peter Hardus, Ed Wagemakers, Jos Janssen, Johan Konings, Jan van den Aker, Hans van de Veerdonk, Peter Verdijk, Kees de Bruin, Wim Dekkers. Knielend v.l.n.r.: Jan Dirkx, Rob Otten, Piet van Eijkeren, Frans van Esch, Nico van Doorn, Antoon van der Wijst, Frans Jehoel, Sjef van Iersel, Jaac Verhees, Walter Swinnen, Jan van den Heuvel.

orkest was ik bij gelegenheid slagwerker. Dat ging me niet altijd goed af. Ik voel nog het zweet over mijn rug lopen toen ik tijdens een belangrijk concert met enkele leden van het Brabants orkest te vroeg of te laat de pauken beroerde. Zingen was belangrijker voor me. Wat de Beekvliet-does mij ook vertelde is, dat ik in het najaar van 1961 samen met Peter van Overbruggen heb deelgenomen aan het Beekvliet-songfestival met het lied 'Mama, 'k wil een man hè'. Het kan verkeren! In Beekvliets koor was ik achtereenvolgens sopraan, alt en – na een onderbreking in de Syntaxis - bas. In de Rhetorica was ik één van de zes cantoren en mocht ik afwisselend met Jan van den Heuvel 's ochtends in de kapel het Veni creator zingen. Ik heb met goed gevolg het St. Gregorius-examen koordirectie A en B afgelegd. Hoogtepunt van mijn muzikale activiteiten was de reis van Beekvliets koor naar Wolfsburg in april 1965. Er werd zelfs een heuse LP gemaakt van onze versie van de Johannes-Messe van Heinz Meyer-Kundt. Onvergetelijk. In Wolfsburg werden we ondergebracht in gastgezinnen. Met Martien van Woerkum, fluitist en (later) dirigent, logeerde ik bij een alleenstaande vrouw, Frau Sommer, die nog niet lang weduwe was. Ik voel haar verdriet nog. Naast muziek was sport voor mij ook van belang. Ik was lid van de atletieclub Advendo en

de turnclub Utile Dulci, beide geleid door de gymleraar Van der Weijden. Ik speelde geen hoofdrol, maar kon aardig mee. Ik herinner me nog dat we twee of driemaal per week 's ochtends meteen na het ontbijt (!) een rondje hardliepen om de velden. Ik moest cracks als Jos van Rooij, Rinus van der Heijden en Ben Geurts wel steeds voor me dulden. Als voetballer begon ik op de Kleine Figuur in het derde elftal, maar speelde daarna meestal als rechtsbuiten in het tweede. Ik ben er nog trots op dat ik één keer het eerste elftal heb gehaald en nog wel tijdens het Mgr. Bekkers-toernooi, genoemd naar mijn oom, de toenmalige bisschop van den Bosch, in 1965.

Eén van mijn Beekvliet-hoogtepunten was de uitverkiezing tot Caesar, een jaarlijks terugkerend gebeuren, omdat op de Grammatica diens *De Bello Gallico* werd gelezen. Omdat Caesar werd vermoord op de 'idus martius' (15 maart) van het jaar 44 voor Chr., was 15 maart voor de Grammatica een speciale dag. 's Ochtends werd Caesar gehuldigd op de trappen van de grote studiezaal en 's avonds de dag erna werd een bewerking van Shakespeare's *Julius Caesar* opgevoerd onder regie van dhr. J. Bakkers. Maandenlang werd er geoefend. Om een beetje op Romeinse senatoren te lijken waren we heel creatief met beddenlakens etc. Ook de oranje wimpel van de vlaggenstok van mijn ouders heeft toen goede diensten gedaan. In mijn Beekvliet-does vond ik nog een lange felicitatiebrief in het Latijn van 'Caesar Brutusque anno Domini MCMLVIII, Rijksweg 9, Haaren'. Alhoewel toneel spelen mij niet van nature ligt, heb ik toch nog enkele keren 'geschitterd' op de planken, onder meer in 'De dijk breekt', een stuk van Arie van der Lugt, waarin ik de rol speelde van de zwerver Ilja Pjotr.

Behalve muziek, sport en toneel waren er nog tal van andere mogelijkheden om je te ontplooiën. Daar waren clubs als Flora, Toto, de Bieb, de Tekenclub, de Missie en de Boekbinderij. De schoolbladen *Kleine Koerier* (jaar 1), *Rostra* (jaar 2-4) en *Carillon* (jaar 5-6) speelden een grote rol. Met schrijven had ik destijds echter niet veel affiniteit. In een kunstclub heb ik me verdiept in het werk van Jan Vermeer van Delft. Ook was ik lid van een debatclub. Met woorden proberen anderen te overtuigen ging me echter niet zo goed af.

Schaduwkant

Zoals ieder internaat heeft Beekvliet ook een schaduwkant die met name de psychosociale en emotionele ontwikkeling betreft. Daarover spreken is lastiger dan wanneer het gaat over meer positieve zaken. Ik betrad Beekvliet begin september 1960 en mocht pas met Allerheiligen naar huis. Ouders mochten na een week of vier gedurende één middag op bezoek komen. Tot aan de kerst ongeveer was er in de Kleine Figuur heimwee alom. Ik had er vooral 's middags last van tijdens de korte studie van 14.30-15.00 uur. Hier en daar hoorde je zelfs stilletjes snikken. Op den duur wende je wel aan de gang van zaken, maar dat betekent niet dat je in de best denkbare opvoedingssituatie was verzeild geraakt. Beekvliet was één grote familie, maar tegelijkertijd kon je er afschuwelijk eenzaam zijn. Naar wie kon je toe, wanneer je verdrietig was of wanneer puberteitsproblemen je parten speelden?

Voor mij was de tweede helft van de Syntaxis in dit opzicht de lastigste periode. Zonder dat ik er met iemand over sprak, raakte ik in mezelf gekeerd en deed niet veel meer aan mijn studie. Als gevolg daalden mijn cijfers aanzienlijk. De *Rostra* van 16 juli 1964 is gevuld met korte stukjes van de ene leerling over de andere. Het is tekenend dat een voor mij onbekende medeleerling mij in zijn stukje een 'nozem in wording', maar ook nog al 'braaf' en 'zwijgzaam' noemde. De Poesis en Rhetorica waren voor mij weer prima jaren. Ik raakte er echter steeds meer van overtuigd dat ik geen priester wilde worden. Toen ik mijn twijfel besprak met mijn biechtvader, zei deze dat hij niet inzag waarom ik niét naar het grootseminarie zou gaan. Dat neem ik hem nu nog kwalijk. Dat is toch geen antwoord aan een jongeman op zoek naar zijn toekomst en identiteit? Van het anno 2010 bijzonder actuele thema seksueel misbruik heb ik indertijd niets gemerkt of vernomen. Twee herinneringen schieten me te binnen. Eén van mijn vrienden vertelde me eens dat hij bij zijn biechtvader tijdens de biecht op diens kamer wel heel erg dicht bij hem moest komen zitten. En dan was er een surveillant die opvallend graag met sommigen leerlingen plagerig stoeide op de grote cour. Wat dat allemaal betekende en of er ernstigere zaken zijn gebeurd, weet ik niet.

Vrolijke kant

Beekvliet is opgericht in 1815 en kon dus bogen op een lange internaat-traditie met prachtige gebouwen. De kleine cour was het terrein van de Kleine Figuur, de grote cour van de Grote Figuur, Grammatica en Syntaxis. De Duitse bouw was het terrein van de Poesis en Rhetorica. Voor je die mocht betreden werd je na de Syntaxis ontgroend, waarbij je onder meer in de vijver achter de Duitse bouw werd gegooid. Uiteraard mocht je zonder toestemming het terrein niet af, alhoewel dat fysiek niet moeilijk geweest zou zijn. Uitzonderingen daargelaten mochten leerlingen van de Kleine Figuur niet verder komen dan de middellijn van een viertal naast elkaar gelegen voetbalvelden. Dat was waarschijnlijk bedoeld om je te stimuleren toch vooral je best te doen. De vrije tijd werd ingedeeld volgens een vast stramien. Tijdens een grote campus bij feestelijke gelegenheden kon er meer aan sport etc. worden gedaan dan tijdens een kleine campus. Spannend was ook of het 'titel' was. Dan mocht je immers roken. Klassenvertegenwoordigers probeerden bij speciale gelegenheden om extra 'titel' te vragen. Als zij daarin succesvol waren, steeg er stevast een luid gejuich onder de rokers op. Ik heb overigens maar zo'n acht sigaretten gerookt in mijn Beekvliet-tijd. Op de Grote Figuur mocht je af en toe roken. Ik stak iedere zondagavond één sigaret op, maar ben er rond Allerheiligen mee gestopt, omdat ik er niets aan vond. Als het meer dan dertig graden was, schrokken we er niet voor terug om in ongeveer anderhalf uur van St. Michielsgestel naar Schijndel te lopen, om daar een paar uur te zwemmen en dan weer met de bus

opgehaald te worden. Een paar keer per jaar brak er vooral op de grote slaapzaal van de Grote Figuur, Grammatica en Syntaxis 'keet' uit. Dat bestond doorgaans uit kussengevechten, herrie en geknoei met water. Behalve tot individuele straffen en vermaningen leidde dat tot collectieve maatregelen als het intrekken van een 'titel'. Typerend en amusant was ook de vanzelfsprekendheid waarmee leraren en priesters, en trouwens ook veel leerlingen, werden voorzien van een bijnaam. De oorsprong van die bijnaam was lang niet altijd duidelijk. Ik herinner me 'd'n buik' (J. van Miert, wiskundeleraar), 'de fien' (Van Eindhoven, prefect), 'bloedje' (N. Smulders, Nederlands) en 'd'n beer' (B. Dieden, Grieks). Met plezier vertel ik nog wel eens de volgende anekdote, alhoewel ik niet zeker weet of die echt van Beekvliet afkomstig is. Het verhaal gaat in ieder geval, dat de thee op Beekvliet doorgaans van zeer matige kwaliteit was. Daarom is eens monster voor nadere analyse naar een laboratorium gestuurd. De uitslag zou zijn geweest: 'het paard is ziek'.

En verder

Herinneringen aan Beekvliet stemmen me trots, ernstig en vrolijk. Beekvliet is een belangrijk onderdeel van mijn levensverhaal. Mijn vader (1922-1925) en broer Harrie (1963-1969) hebben trouwens ook op Beekvliet gezeten. Beekvliet heeft me in positieve en negatieve zin gevormd. Tegen de achtergrond van het lastig doordringbare gebied van jeugdherinneringen en hun rol in de feitelijke levensloop overheerst het positieve element. Aan het schrijven van dit stuk heb ik veel plezier beleefd. Het heeft Beekvliet weer dichterbij gebracht. Vergeten feiten en personen zijn weer tot leven gewekt.

Na drie maanden op het grootseminarie te Haaren te hebben doorgebracht, wist ik zeker dat ik geen priester wilde worden. Een verstandige mentor suggereerde, dat geneeskunde wel iets voor mij zou zijn. En zo geschiedde. Na een aantal voortentamens in de wiskunde, biologie, natuur- en scheikunde begon ik in 1967 met de studie geneeskunde in Nijmegen. Mijn humaniora-vorming bleef een belangrijke inspiratiebron. Daarom begon ik ook met een studie filosofie die ik in 1979 afrondde. Ik promoveerde in 1985 in de wijsbegeerte. Tot aan 1992 heb ik part-time huisartsenwerk gecombineerd met een baan aan de medische faculteit van de (toenmalige) Katholieke Universiteit Nijmegen. Momenteel ben ik Universitair Hoofddocent in de Filosofie van de Geneeskunde en Principal Lecturer aan het UMC St Radboud te Nijmegen. Ik ben getrouwd in 1972 en heb een zoon van 33 en een dochter van 31.

Wim Dekkers

Gedenkboom bij Beekvliet

Onderstaande publicatie met een beschrijving en afbeeldingen van de bijna 100-jarige boom vóór de oudbouw van Beekvliet ontlenen - met toestemming en genoegen - voor onze jubileumuitgave aan het heemkundeblad van Sint-Michielsgestel.

In 1915 bestond klein-seminarie Beekvliet 100 jaar. Ter ere van dit eeuwfeest werd voor het hoofdgebouw een eik geplant. De eik is door Jan van den Broek in Esch bij Den Eikenhorst gehaald. Dit was in december 1915 met de hondenkar en dat was niet gemakkelijk omdat het spiegelglad was. De hond schoof met de hondenkar en boompje van de ene kant van de weg naar de andere kant.

afbeelding1: (gedenkboom schilderij huis jan vd broek.jpg)

Een foto van het schilderij met huis en hondenkar. Hier, recht tegenover de hoofdingang van Beekvliet, woonde destijds Jan van den Broek. Dit huis was toen nog een herberg met paardenstal. Geheel links is het kleine huisje te zien van Driek van Kraay en zijn zus Dina. (schilderij uit familiearchief; foto Heemkundevereniging, Thijs Braam)

afbeelding 2: (gedenkboom foto 1981.jpg)

Op deze foto, gemaakt in augustus 1981, staat de inmiddels grote eik met Jan van den Broek, die toen 85 jaar oud was. (foto uit familiearchief)

De herberg met bijgebouwen was in eigendom van Seminarie Beekvliet. Frans van den Broek, de vader van Jan van den Broek, was destijds koetsier voor de heren van het Seminarie. Frans van den Broek en zijn vrouw Ardina van Schijndel beheerden toen dus ook de herberg met volledige vergunning. De herberg was bestemd voor de ouders van de studenten, die met de koets, fiets of soms met de auto op bezoek kwamen. De ouders konden in de herberg hun boterhammen opeten of een borreltje drinken, de paarden konden dus in de stal gestald en gevoerd worden. Het huis is in de jaren 60 afgebroken.

Jan van den Broek, jr

Van de Grieken naar de Maya's

Ardi Ariñez-Voets

Misschien was het toeval, maar het feit dat mij na exact 20 jaar van Beekvliet te zijn 'afgezwaaid' (1990) werd gevraagd een stukje te schrijven voor het reünistenblad, was voor mij een reden een poging te doen tot een flashback over die afgelopen 20 jaar. Hoe verder je op je levenspad komt, hoe scherper je gaat zien waarom dingen gelopen zijn zoals ze zijn en waarom je bent zoals je bent. Hier volgen een aantal van die reflecties.

Uiteraard heeft mijn kennis van het Latijn met zijn Epiteton Ornans en andere stijlvormen mij geen betere kansen op de arbeidsmarkt verschaft, maar die vaardigheid voor het ontleden van het Latijn faciliteerde het later leren van het Spaans, toen ik inmiddels op de

Landbouwwuniversiteit in Wageningen was gaan studeren en ik mijn internationale stage in Latijns-Amerika wilde gaan doen. Ook komen de rudimentaire uitspraken die me bijgebleven zijn van het Latijn, als 'quid pro quo' of 'conditio sine qua non', in ieder geval nog van pas in het diplomatieke wereldje om indruk te maken bij mijn huidige baas, de Ambassadeur in Managua, Nicaragua. De Mythologie lessen over de verschillende goden en de Sagen over Philemon & Baucis en andere figuren, waren natuurlijk ook zeer boeiende uren; dezelfde helden die later terugkwamen tijdens mijn lidmaatschap van een dispuut bij een studentenvereniging dat zich 'Gaia' noemde en de Griekse oudheid als grondbeginsel had. Eenmaal meegezogen in de mythologische wereld, was mijn latere confrontatie met inheemse godenverering in Zuid-Amerikaanse culturen geheel acceptabel.

Ook zijn de geschiedenislessen over culturen ver weg mij altijd bijgebleven, en hebben toentertijd ongetwijfeld mijn interesse aangewakkerd om later in het leven te reizen, andere culturen te bestuderen, en die Aztekencultuur uit één van mijn werkstukken eens met eigen ogen te bekijken in Mexico en Guatemala. Ook was mijn uitstapje naar Rolduc met uitwisselingen tussen Duitse, Belgische en Nederlandse scholieren een teken aan de wand voor mijn latere buitenlandcarrière in de internationale samenwerking, bij achtereenvolgens de Verenigde Naties (WHO), Europese Commissie en de Nederlandse Ambassade. Inmiddels heb ik zo'n 12 jaar de oude Griekse goden ingeruild voor de Oude Inca's en Maya's, door achtereenvolgens in Zuid- en Midden-Amerika gewoond te hebben (Colombia, Bolivia, Costa Rica, Nicaragua).

Eén van de dingen die ik moet missen hier is het fietsen. Er bestaan simpelweg geen aparte fietspaden en het is levensgevaarlijk je op de autowegen te begeven met een fiets; je wordt in de kortste keren in de berm geduwd. Denkend aan Beekvliet is dan ook één van de eerste dingen die ik me herinner, de lange fietstochten naar en van school, ongeacht weersom-

Ardi Ariñez-Voets bij de vulkaan Masaya

standigheden of seizoenen. 's Ochtends gaf je dat nog even tijd elkaar te overhoren tijdens het fietsen, en 's middags kon je alle frustraties, grappen en kattekwaad met elkaar delen. Kwam je lekker 'leeg' thuis bij mams. Maar geheel zonder gevaar waren die tochten niet; ettelijke keren sprong er een potloodventer voor onze fiets. Maar dat was nog ver voor de periode dat ze zich wilden verenigen in een politieke partij, en niemand die zich er eigenlijk echt druk om maakte.

Tot slot, nadat ik had bevestigd dat ik een stukje voor het *Tempora Nostra* blad zou schrijven, ben ik eens even gaan kijken of Beekvliet wel met zijn jaren is meegegaan en zich ook op het terrein van de digitale netwerken heeft begeven. En zowaar bestaat er sinds januari 2009 op LinkedIn een netwerk van oud-scholieren en oud-docenten van Gymnasium Beekvliet, met wel 275 leden. En tot mijn verbazing bestaat er een speciale reüniewebsite voor het grote event a.s. 2 oktober. En dan te bedenken dat 'in mijn tijd' het eerste computerlokaal werd gebouwd en ingericht...Anyway, mocht iemand naar aanleiding van dit stukje meer van me willen weten, zie mijn LinkedIn profiel. Kees Quinten kun je er ook vinden...

Helaas kan ik er door mijn buitenland verblijf nagenoeg nooit bij zijn op reünies, maar bij deze zijn mijn leeftijdgenoten weer een beetje op de hoogte, en wens ik iedereen veel plezier komende 2 Oktober!

Ardi Ariñez-Voets

Gradus ... ad Parnassum?

Giel van Gemert

Oud-Beekvlieter Giel van Gemert, hoogleraar Duitse taal- en letterkunde aan de universiteit van Nijmegen, beschrijft zijn persoonlijke schoolervaringen van de jaren zestig.

Die grote trap! Het zal in het voorjaar van 1960 zijn geweest dat ik hem voor het eerst heb beklommen. Samen met mijn ouders. Bedeesd moet ik me hebben gevoeld – en mijn ouders evenzeer, vermoed ik. We waren onderweg naar de Regent. Die zou bekijken of ik wel geschikt was om op Beekvliet te worden toegelaten: Van een Cito-toets had toen nog niemand gehoord. ‘Roeping’ had ik gevoeld, en de broeder van de zesde klas dacht dat ik het klein seminarie ook intellectueel wel aankon.

Diep onder de indruk was ik op de kamer van Regent van Laarhoven: boeken, overal boeken, in kasten tegen alle muren en dat tot aan het – toch bepaald niet lage – plafond. Op Beekvliet mocht ik komen, oordeelde de Regent, maar ik moest wel wat minder verlegen zien te worden. Of dat gelukt is, moeten anderen maar beoordelen – ik heb er in ieder geval een hele middelbareschooltijd op Beekvliet aan kunnen werken, onder de – bijna altijd – inspirerende leiding van bekwame, en vaak zonder meer ook bevlogen docenten. Namen zal ik niet noemen omdat dat een hiërarchie zou suggereren, die ik zeker niet zou willen aanbrengen; het lerarencorps als collectief ben ik dankbaar want zonder die tijd op Beekvliet zou mijn leven ongetwijfeld een andere richting hebben genomen. Vakken waarvan ik toen de zin niet onmiddellijk inzag, zijn later voor mij van grote betekenis geworden. In mijn herinnering waren er leraren die met hun grote eruditie werkelijk van alle markten thuis waren, en er waren er die je subtiel aan het denken konden zetten of je uit de tent wisten te lokken; die je al vroeg leerden om te relativëren, zonder dat je het eigenlijk zelf in de gaten had of die – het was de tijd van een groeiend aantal ‘leken’-leraren – je binnen de gesloten wereld van het internaat voorleefden dat er links met de buitenwereld mogelijk waren.

Niet alleen het oude gymnasium, maar ook Beekvliet als internaat heeft me gevormd – in positieve zin. En het zij vandaag de dag nog maar eens uitdrukkelijk onderstreept: een wan-klank heb ik er nooit ervaren. Met mijn verlegenheid lijkt het daar overigens wel goed gekomen te zijn: je leerde er in ieder geval om je die eeuwige gehaktballen met rode kool niet van je bord te laten eten.

De ‘roeping’ van mijn prille jeugd heeft zich in een andere richting ontwikkeld, maar is er mijns inziens niet minder op geworden. Als er al iemand mijn ontwikkeling verder heeft gevolgd, is het wel de Regent van mijn vroege Beekvliet-jaren geweest: Jan van Laarhoven,

Mijnheer (Norbert) Smulders begroet de seminaristen die na hun vakantie de "gradus ad parnassum" beklimmen.

die in 1964 tot hoogleraar Kerkgeschiedenis in Nijmegen was benoemd. Op bijna alle cruciale punten van mijn weg in de wetenschap heeft hij van zijn belangstelling doen blijken: zelfs een paar maanden voor zijn dood kwam hij, getekend door zijn zware ziekte, rechtstreeks uit de kliniek, om mij mijn visie op mijn vak te horen presenteren! En dat terwijl ik nooit zijn student was geweest en we twee verschillende disciplines vertegenwoordigden.

Zijn betrokkenheid symboliseerde in mijn geval op een intense manier dat Beekvliet een meerwaarde heeft – een leven lang: Als Regent was hij destijds in mijn ogen een gezagsdrager die ontzag inboezemde, al moet hij toen ik hem voor het eerst ontmoette, nog geen 35 zijn geweest. Later werd hij een gewaardeerde en bewonderde collega. Daarenboven bleef hij een vertrouwde begeleider op mijn levensweg die – wat de wetenschap betrof – op Beekvliet was begonnen, met mijn eerste blik op zijn bibliotheek.

Ik prijs me gelukkig dat ik uit die immense bibliotheek die op mij als elfjarige zo'n grote indruk maakte, later via een antiquariaat een paar werken heb weten te verwerven. Eén ervan is de roman *Wonen in onrust* van Harrie Kapteijns uit 1962, met de opdracht "Van de

Klasfoto 1967 met op de voorste rij helemaal rechts Giel van Gemert

schrijver” in een hand die mij uit mijn Beekvlietse tijd bekend is, met de handtekening “J. van Laarhoven”, die ik eveneens van toen ken, en de notitie “St. M. 7-4-1962. D[ono] d[edit] auctor”. Het kleine boekje van 171 ruim bedrukte bladzijden belichaamt voor mij veel van wat inmiddels waardevolle herinnering is. Het documenteert op pregnante wijze dat die grote trap die ik als kind de eerste keer met zoveel schroom beklom, voor mij – en ongetwijfeld voor menigeen van mijn toenmalige mede-Beekvlieters – toch ook wel iets gehad moet hebben van een “gradus ad Parnassum”.

Giel van Gemert

Van Beekvliet tot priesterschap

Een interview met kapelaan Stefan Schevers en pastoor emeritus Joop van Corven

Op een mooie maandagochtend zit ik bij pastoor Van Corven op de bank in zijn knusse woning in Victoriastaete bij woonzorgcentrum De Beemden in Sint-Michielsgestel. Aan de wanden hangen prachtige iconen: een geborduurde Maria met kind, Sint-Jozef de patroonheilige van Joop. De rozenkrans ligt op tafel. Overal staan inheemse herinneringen aan zijn vele reizen naar o.a. India, Malawi en Zuid-Afrika. Duidelijk het huis van een geestelijk man met een lange levensgeschiedenis.

Naast mij op de bank zit de jonge oud-Beekvlieter, Stefan Schevers, die vorig jaar tot priester is gewijd en dus nog volop op weg is op zijn levenspad met als tussenstation de parochie West-Maas en Waal.

Pastoor emeritus Joop van Corven heeft in 1953 staatsexamen gedaan op Beekvliet, was o.a. leraar op het Instituut voor Doven en pastoor in Sint-Michielsgestel en vierde vorig jaar mei zijn 50-jarig priesterschap. Kapelaan Stefan Schevers heeft in 1994 zijn Beekvlietdiploma behaald en is na een studie theologie aan de KUB in Tilburg vorig jaar tot priester gewijd. In het tijdbestek van 40 jaar is er enorm veel veranderd t.a.v. de keuze tot een geestelijk leven. Hoe was en is het om priester te worden 40 jaar geleden ten opzichte van nu? Een vraag die ik graag wilde voorleggen aan deze twee oud-Beekvlieters.

Wat bracht u ertoe om naar Beekvliet te gaan?

Joop: "Ik had als 4-jarige al "duidelijk" de roeping om priester te worden. De nonnen op de kleuterschool en later de katholieke jongensschool hebben daartoe bijgedragen. Mijn ouders vonden mij nog veel te jong en de opleiding was voor die tijd duur. Ik kom uit een kinderrijk arbeidersgezin en mijn ouders wilden ons allemaal dezelfde kansen geven. Uiteindelijk moest ik eerst twee jaar naar het St. Odulphuslyceum in Tilburg gaan. Daarna ben ik overgestapt in het tweede jaar van het klein seminarie. Mijn vader zei na iedere zomervakantie tegen mij: "Denk d'r aan dat je het jaar volmaakt!" Hij had waarschijnlijk in de gaten dat het niet altijd zo gemakkelijk zou zijn als ik veronderstelde. In 1953 heb ik, met veel dank aan Jan van Dijk (Grieks) met een dubbel herexamen het staatsexamen behaald. Het was een zalige tijd op Beekvliet. Dat was helemaal naar mijn stijl. Ik ben iemand die heel graag volgens een bepaalde regel wil leven en die het mij ook makkelijk maakt om te leven. In de eerste weken op Beekvliet was het heel moeilijk. In de eerste klas werden alle regels uitgelegd. Ik begon in de tweede klas en moest het allemaal maar oppikken. Dat was wel een beetje de lompigheid van het priesterschap op het seminarie, die daarin geen erg had en waardoor je er heel verloren kon rondlopen. Maar verder was het seminarie ideaal voor mij met studeren, sporten en regelmaat."

Stefan: “Het was niet gebruikelijk om vanuit Esch naar Beekvliet te gaan. Je ging eerder in Boxtel of Vught naar school. Met twee dorpsgenoten ben ik toch naar Beekvliet gegaan en heb daar een prima tijd gehad. Als je naar Beekvliet gaat, kies je voor het hoogste in ontwikkeling en begeleiding. Wat mij zo aansprak van Beekvliet is de ruimte voor zelfontplooiing en ontwikkeling die je geboden wordt en het sociale klimaat. Je leert niet in vakjes denken. Ik vond dat heel waardevol. Pas na mijn Beekvlietperiode kwam de roeping. Je houden aan de groepjescultuur vond ik echt lastig, latent had ik de neiging met ieder op te trekken. Een meisje uit mijn klas (C) Esther Broeren merkte eens op: “Merk je niet ... die Schevers... maakt nooit ruzie...dan zwijgt hij liever.” Inderdaad, de relatie open houden vond en vind ik wezenlijk.”

De roeping:

Stefan: “Als tiener was ik een echte puber. Ik raakte wel gefascineerd door het verhaal van de gouden deurtjes dat een leerkracht op de basisschool zo mooi vertelde. Dat Jezus daar echt woont, en met een lampje erbij zodat je weet dat Hij thuis is. Maar op Beekvliet liep je daar niet te koop mee. Op Beekvliet kreeg ik veel gelegenheid om diepgang te vinden. Maar ik was altijd in mijn hart erg onrustig. Ik wilde ook geen misdienaar worden. Maar toen ik acoliet kon worden heb ik dat toch maar gedaan. Ik houd nu eenmaal van bruggen slaan. Tijdens de studie theologie ga je communiceren en gedachtes vormen, terwijl je tegelijkertijd in de eenvoud van je eigen kerk dienstbaar kunt zijn. Nu heb ik, net als Johannes, rust gevonden. Het levensgeluk is gevonden.” Glimlachend vult Stefan aan: “Eigenlijk wilde ik archeoloog worden. Nu ben ik een geestelijke schatgraver op zoek naar de schatten in mensen.”

Joop: “Als kind wilde ik priester worden of anders balletdanser of apotheker. Uiteindelijk heb ik ze alledrie bereikt: priester ben ik geworden, ik dans rond het altaar en bij de consecratie gebeurt er iets, een Verwandlung, en dat bedoel ik niet geringschattend.”

Beide heren vinden het jammer dat er geen viering meer wordt gehouden bij de opening of afsluiting van het schooljaar op Beekvliet. Het animo van de jeugd voor die mis was natuurlijk niet groot. Stefan: “Samen met Edward van Osch (zwemmen) en Twan (wielrennen) uit Den Bosch deed ik mee aan een triatlon. Ik liep hard en ineens stond ik bij de finish terwijl ik dacht dat ik bij een afzetting terecht was gekomen. We hadden gewonnen. Ik was altijd een brave leerling en zocht nooit ruzie. Maar toen besloot ik een keer iets baldadigs te doen door niet naar de mis te gaan. De prijs werd echter uitgereikt na de mis, die heb ik dus nooit ontvangen.”

Mijn leukste herinnering aan Beekvliet is:

Joop: “De revue in 1949 ter ere van het 40-jarig priesterjubileum van president Goyaerts. Het dansen en “Leentje” (leerkracht Nederlands) staan me nog bij.” Spontaan zingt Joop: “Beekvlietenaren, jongens toch van Jan de Wit. Wij willen tonen dat er in ons pit zit. We

hebben wel wat lef en we kankeren voor twee, maar alles bij elkaar het valt toch wel mee.” Stefan: “De Romereis. En het kloosterweekend in Heeswijk in 1992. We gingen daar naartoe met enkele klasgenoten die dat wel mooi vonden. De meditatie met een broeder was heel ludiek.”

Welke docenten staan u nog het meest bij?

Stefan: “Verdonk (Biologie) om zijn humor en hij was natuurlijk priester. Verder Kapteijns (Nederlands). Hij las vaak aan het einde van de les een mooi verhaal voor als we goed ons best deden. Bijvoorbeeld van H. Mulisch, Het Mirakel.

Joop: “Ik herinner me nog vooral Jan van Dijk (Grieks) vanwege mijn dubbele herexamen Grieks, die me erdoor heen gesleept heeft zodat ik toch nog mijn staatsexamen kon halen. Van Miert (wiskunde), Jan van Alphen van wie ik Latijnse bijscholing kreeg en de Snoek, de Jeep, de surveillant. Ja, ik zie ze allemaal zo voor me.”

Het gesprek maakt een wending en Joop merkt op dat het verblijf op Beekvliet hem ook heel voorzichtig heeft gemaakt. “Ik heb nooit iets gemerkt van misstanden op Beekvliet. Ik kan me de opmerking in de krant van bisschop Bluysen daarover dan ook heel goed indenken. Ik denk ook dat hij daar nooit iets van gemerkt heeft. Het was net in de tijd dat ik daar was. Ik heb zelf ook niets meegemaakt, maar bepaalde zaken kun je naderhand pas duiden. Zoals de vermelding in het reglement “Bijzondere vriendschappen zijn verderfelijker als de pest” en “Men verandere 1 maal per week van lijnwaad (ondergoed) en indien de ouders zulks wensen 1 keer meer”, dat zijn zaken die ik me wel herinner maar achteraf bedenk je pas wat er mee bedoeld is. Dit heeft mij wel enorm voorzichtig gemaakt. Ik heb zelf nooit alleen voor de klas gestaan op het Instituut. Ik zorgde ervoor dat er altijd iemand bij was.”

Stefan vindt het jammer dat door de huidige mediahype mensen woorden gaan associëren met misbruik. Hij beschouwt dit zelf als een vorm van geestelijk geweld. “Mijn zus heeft een kindje gekregen en als ik dan met boordje om achter de boldekar mee ga wandelen of op het schoolplein een kind ophaal, voelt dat toch wel ongemakkelijk.”

Maakt dit het moeilijker om nu priester te zijn t.o.v. 40 jaar geleden? “Nee,” vindt Stefan “ik hou er niet van om uit vanzelfsprekendheden te denken. Ik zoek meer naar het waarom achter de dingen. Ik zou echt geen priester willen worden 40 jaar geleden. Want dan gaat het veel meer uit van de maatschappelijke consensus van zaken terwijl ik meer zoek naar het waarom. Mensen laten reflecteren vind ik veel belangrijker. Tegen de stroom ingaan om mensen bewust te laten worden van iets. Toen was in de kerk de structuur helder en daar kun je je tegen afzetten. Daarna is de structuur vervaagd en kom je in een tijd waar je, net als op Beekvliet in de godsdienstlessen of levensbeschouwing, meer de ervaring laat spreken van iedereen. Dan verdwaal je totaal. Op zich goed, maar het is ook een stukje tijdsgeschiedenis. Dit is ook waarom ik in eerste instantie niet naar het seminarie ging,

maar theologie ben gaan studeren. Het geloof met naastenliefde en dankbaarheid voor elke dag, helpt mij in ieder geval om op een eigen manier naar de ander te stappen. Dat maakt je heel vrij.”

De kerk en de jeugd:

“Je leest van alles in de krant. Maar wat is nou de achterliggende gedachte? Die vraag houdt mij bezig,” vertelt Stefan. “Er is vervreemding gegroeid. Ik denk dat we opnieuw moeten beginnen. Als je een persoon begeleidt, bereik je daarmee ook weer de personen daarachter.” Het drukke gezinsleven en maatschappelijk individualisme laten tegenwoordig weinig ruimte over voor de kerk. “Dan moet de kerk twee dingen doen,” meent Stefan, “in den vreemde gaan en ook accepteren dat je af en toe een vreemde bent. Zo ga ik bijvoorbeeld in de kindervakantie bij de kinderen langs op het bouwdorp. Je probeert te integreren en dan gaat het spreken. En laatst heb ik op het voetbalveld in toog een bal ingezegend. De mensen staan dan best wel verwonderd.” “Op zo’n bouwdorp,” vult Joop aan “ben ik elke dag. Ik heb me wel eens afgevraagd of daar geen speciale viering bij moest horen. Bij scoutingkamp was er vroeger namelijk elke dag een mis. Maar als ik daar op het bouwdorp rondloop, ervaar ik dat er geen viering hoeft te zijn. Maar juist het aanwezig zijn! De normen tussen toen en nu verschillen enorm,” merkt Joop op. “Toen ik een kleine jongen was, waren wij altijd kerk. Als we sliepen, waren we nog kerk! Heel het leven van het gezin was gebaseerd op het één zijn, op het katholiek zijn.” “De seculieren denken zo sterk dat het geloof op zich komt te staan,” vertelt Stefan, “dat ik weer probeer een brug te slaan. Presentiepastoraat is heel belangrijk, maar ook iets symbolisch dat voor iets staat. Jongeren weten niet veel meer van de liturgie af, maar toch zie je ook wel een hunkering naar meer symbolen, om ergens in opgenomen te worden.” “Maar ook door in een viering en in het normale leven teksten voorgeschoteld te krijgen, die ze kunnen behappen,” merkt Joop op. “Zo leert de jeugd nauwelijks meer de vraag: ‘Wat is er op het altaar voor de consecratie en wat is er op het altaar na de consecratie?’ Voor de consecratie leerden wij altijd van buiten, is er op het altaar het brood en de wijn. Na de consecratie is dat het bloed en lichaam van Christus.” “Ja,” zegt Stefan, “dat leer ik ze wel, want dit is heel wezenlijk.” Beide heren beamen dat ten zeerste.

Wat is uw favoriete kerklied?

“Veel van mekaar houden! Dat is mijn slogan,” zegt Joop. “Mijn lievelingslied...dat is geworden vanwege De Beemden het ‘verboden’ lied ‘Zomaar een dak boven wat hoofden’. Dat is zo indrukwekkend, 1 keer in de 4 maanden is er in de zaterdagavondviering een welkom voor nieuwe bewoners. En dan wordt dat lied gezongen. Veni, sanctus spiritus vind ik ook erg mooi.”

“Vroeger was dat ‘Laat zingen de bloemen’,” vertelt Stefan, “met dit lied voel je zoveel spontaniteit en dienstbaarheid. Pastoor N. Smulders, die op Beekvliet Nederlands gaf, deed bij ons in Esch de mis. In het eucharistisch gebed, sprak hij dan ‘Gij die ons ruimte geeft en

Kapelaan Stefan Schevers (links) en pastoor emeritus Joop van Corven

vrijheid scheidt”. Dat zinnetje sprak mij altijd zo aan. Het is jammer,” constateert Stefan, “dat er zo weinig nieuwe mooie liederen gecultiveerd worden. Zeker als je jongeren wilt trekken, zul je toch voor en door jongeren iets moeten laten ontstaan.”

Het priesterschap:

Joop van Corven is na 50-jaar priesterschap het rustiger aan gaan doen, maar hij is nog lang niet klaar. “Klaar ben je nooit. Je mag wel veel meer avonturen, nadenken, dromen en theologie-uitspraken laten en gewoon met mensen in contact treden.” Joop is daarnaast actief bij het inzamelen van geld voor de Jan Teun-stichting, die hij opgericht heeft om o.a. scholen op het platteland in India op te richten.

Hij heeft een hoop levenservaring opgedaan. “Via een enorme omweg,” zoals Joop zelf zegt, “via de gehandicapten van het Instituut voor Doven tot De Beemden, kom je tot de conclusie dat niet altijd alles volgens de regels uit te leggen is. Je moet daar een eigen draai aan geven om het over te kunnen brengen en dus soms dwarsliggen.” Stefan bewandelt vol goede moed zijn levenspad. “De hunkering van mensen kan niet tevergeefs zijn,” stelt hij, “dat strekt zich uit tot oneindigheid. Mensen verlangen over grenzen heen. Het geloof, de hemel ligt dan in het verlengde van de mens. De zoektocht van de mens moet je open houden. Ik ben het dan ook niet eens met de generatie die zegt dat ze goed voor de gek zijn gehouden.” “Inderdaad,” beaamt Joop “ze zijn niet voor de gek gehouden, maar de tijd is anders. Wij moeten wonderen verrichten, zeg ik altijd. Wij moeten wonderen doen voor al die mensen hier op aarde,” verklaart Joop. “Gij zult grotere dingen doen dan Ik,” vult Stefan aan.

Mirjan Boot - de Werd

Met oprechte verwondering

De reünie van 2 oktober ligt in het verschiet. Velen van u kijken er weer reikhalzend naar uit. De een om weer een beetje Beekvlietsfeer te proeven, de ander om toch hopelijk die ene klasgenoot nog eens te ontmoeten.

Beekvliet heeft altijd schoolfeesten gehad. En vaak ging het er, zoals het in pubertijd betaamt, niet altijd rooskleurig aan toe. Een schoolfeest dat begin 1988 in het toenmalige café De Drie Zwaantjes in Sint-Michiëlsgestel werd gehouden, bracht nogal wat tumult teweeg onder de scholieren. Maar hoe keken docenten en het schoolhoofd tegen de schoolfeesten aan? Hoe ervoeren zij deze bacchanalen? In de paaseditie van het Kariljon uit 1988 voelde toenmalige rector, dhr. A. Wintjes, zich genoodzaakt om alle ontstane commotie rondom het schoolfeest uit begin 1988 te bagatelliseren via een persoonlijk relaas.

Met oprechte verwondering heb ik kennis genomen van de reacties die er in het Kariljon werden afgegeven op het laatste schoolfeest. Met evenveel verwondering constateer ik dat uitgerekend ik een van degenen ben die dit schoolfeest nu gaan verdedigen tegen een gedeelte van die kritiek. Maar allez, Thaumasia is het begin van alle wijsheid.

Ten eerste: Mijnheer Wintjes (graag zonder n; ik begrijp jullie schroom maar het is niet anders) heeft geen ruit kapot gemaakt. Het verhaal over de gebroken ruit luidt aldus.

Toen de heer Wintjes zich bij de deur had geïnstalleerd – zoals al jaren gebruikelijk – stootte hij met zijn elleboog tegen een wankel boekenrek dat daar provisorisch door de waard van de drie zwaantjes was neergezet. Het boekenrek bewoog – zoals meer boekenrekken waar geen boeken in staan – en daarop viel een kapstokje dat normaal in de gang pleegt te hangen doch dat eveneens à l'improviste op dat rek was gelegd naar beneden. Via de schouder van de heer Wintjes ketste dat rekje door een ruitje van de deur.

In de volgende seconden heeft Jef Peraer Beekvliet-geschiedenis geschreven; hij riep de geschrokken heer Wintjes toe: “Kijk uit” en dat was geraden ook want er kwam nog een rekje van de kast en dat had ik zeker op mijn kop – die niet tot de allerkleinste behoort en dat kan ook niet met zo'n school – gekregen als ik niet snel weggedoken was op Jef's advies. Ik ben derhalve vrijgekomen met de schrik, een pijnlijke schouder en een gebroken ruitje dankzij Jef Peraer en mijn driedelig pak.

Ten tweede sta ik verbaasd over de wat kippenrenachtige onrust over dit feest. Komt dat alleen omdat twee jongelui elkaar – keurig buiten – een tik op de neus hebben gegeven zodat er een veel bloed op zijn shirt had? En nog wel onder het oog van de daar parkerende politie-agenten? Let wel, ik vind deze feesten niet voor 100% geslaagd. Er sneuvelen veel glazen, vaak met opzet kapot gegooid maar dat was dit jaar niet meer dan anders. Het is daar heet, maar dat is altijd zo in disco's, zeggen ze. Het is daar vrij donker maar dat was dit jaar juist aanzienlijk beter dan vorige jaren. Er wordt veel gedronken maar dit jaar heb ik daar voor het eerst geen drama's van meegemaakt en mijn commandopost is, zoals bekend,

Illustratie van Anneke Blok, Kariljon Pasen 1988

gevestigd bij de deur van het toilet. Sommige gasten en eigen leerlingen zien er wat vreemd uit maar dat doen ze op straat ook. Er proberen altijd mensen stiekum binnen te komen maar dat was dit jaar niet opvallend en ik ben niet eens bedreigd.

Het leerlingenbestuur heeft meer dan vaak in het verleden volhardend het vervelende deurwerk opgeknapt. Blijft een probleem: het is geen schoolfeest omdat ik de docenten het niet aan wil doen zich aan deze kakofonie bloot te moeten stellen.

Docenten willen op dit soort feesten praten en luisteren en dat is het enige wat niet kan. Het is dus een feest van leerlingen van Beekvliet met hun introduceés (dit jaar minder dan anders!) waarbij zij zich merendeels kennelijk goed vermaken, waarbij er sommigen te veel bier drinken, waarbij anderen – tot mijn schrik – erg goed tegen bier blijken te kunnen waarbij ik mij wel eens zorgen maak over het naar huis fietsen na afloop. Dus geen kwaad woord over taxi's voor onze leerlingen: dat is alleen maar erg verstandig.

Samenvattend. Het is niet mijn leukste dienstavond, ik geef het toe en aan discussies over een andere opzet van het schoolfeest wil ik graag deelnemen maar géén nuffige krokodilentransen over die ene bloedneus, het consumptiebonnensysteem (??) misschien over de glasschade maar zeker niet over de minirokken.

Ik zou er niet in willen lopen maar allez.

A. Wintjes

P.S.

Drie wensen.

Graag achteraf geen hetze tegen de twee vechtersbazen; het zijn sufferds maar ze hebben echt voldoende op hun lazer gehad o.a. van mij.

Evenmin represailles tegen Jef, die mijn leven heeft gered. Hij had geen tijd om na te denken en handelde slechts in een reflex.

Graag hulde aan de redactie van Kariljon. Het laatste nummer was een hoogtepunt in de stijgende lijn van de laatste jaren.

Van Beekvlieter tot boekenmakelaar

Valentine van der Lande

“In hoeverre heeft Beekvliet van doen met wat je nu doet?”

Met die vraag stelde Kees Quinten, sinds jaar en dag aardrijkskundeleraar op Gymnasium Beekvliet, mij voor een stukje te schrijven voor het Reünistenblad Tempora Nostra.

De reden dat hij me benaderde was naar zijn zeggen een gevolg van mijn activiteiten de afgelopen maanden - de lancering van mijn internetbedrijf dat wat stof deed opwaaien - en niet zozeer omdat ik zo'n modelleerling was gebleken tijdens mijn middelbare schoolperiode. Dat laatste zei hij er overigens niet bij.

Geen modelleerling dus. Hoewel nooit blijven zitten, deed ik wel jaren achtereen verplichte herexamens en bracht ik veelvuldig bezoek aan de kamers van opeenvolgend dhr. Van Rijnsoever, dhr. Smolders en dhr. Wintjes. Te vaak te laat, te veel spijbelen, te veel kletsen, te brutaal tegen leraren, drinken en roken in de klas... het waren geen voortekenen van een stabiele carrière na het bepalen van een diploma. Niettemin had ik het erg naar mijn zin op Beekvliet. Ik ervoer de school als een prettige, vertrouwde omgeving met gedegen onderwijs, een goede sfeer en veel ruimte voor eigen ideeën.

Toen dat diploma op zak was ben ik via een jaartje taal cursus in het buitenland beland in Leiden, waar ik Talen & Culturen van Latijns-Amerika studeerde. Tijdens mijn studie heb ik veel gewerkt, stages bij boekenuitgeverijen, als PR-manager bij een interieurtijdschrift en allerhande bijbaantjes. Het werken lag me beter dan het blokken maar na enige aansporing van mijn ouders en mijn geweten, heb ik toch met de kiezen open de laatste hobbels van mijn studie genomen. Het tweede papiertje was een feit en het voelde alsof de werkende wereld aan mijn voeten lag.

In mijn studententijd had ik twee abonnementen, op Computeridee en op Onze taal. Want computers en taal, daar lagen mijn interesses. Mijn huisgenotes hadden jaarlijks met Sinterklaasgedichten de gelegenheid genomen om de draak te steken met mijn onvrouwelijke abonnementsgedrag. Zij hadden immers een abonnement op Marie Claire, de Elle en de internationale Vogue.

Mijn eerste echte baan, bij webwinkel bol.com als product manager Engelstalige boeken, sloot goed aan bij die Sinterklaasgedichten: ik kon mijn interesse in techniek en taal combineren, verkocht immers boeken via internet. Het was een spannende tijd, het bedrijf groeide van 70 naar 180 werknemers in 2,5 jaar tijd en de omzet groeide nog harder, van 71 naar 234 miljoen. Het internetbedrijf dat in haar eerste jaren van zijn bestaan argwanend

was bekeken vanuit de uitgeverijbranche, en eigenlijk vanuit heel Nederland, wist nu jaarlijks miljoenen klanten naar haar digitale winkel te trekken.

Het succes van bol.com, de mogelijkheden van internet en mijn passie voor boeken deden me besluiten om in het najaar 2009 een businessplan voor een eigen website uit te werken.

Ik werkte op dat moment voor online fotoboekenwinkel Albumprinter, waar ik verantwoordelijk was voor de online activiteiten. Op een regenachtige najaarsmiddag tijdens een congres in Rotterdam bedacht ik het concept dat anderhalf jaar later gelanceerd zou worden als TenPages.com.

Het schrijven van het businessplan was misschien wel de taaiste kluit. Zestig uur per week werken voor Albumprinter en in de schaarse avond- en weekenduren achter de pc. Na enkele maanden kon ik in gesprek met investeerders, die gelukkig snel enthousiast waren.

Vorig jaar zomer ('09) ben ik fulltime gestart, in een klein kantoortje met andere start-up aan de Amsterdamse Herengracht. Piepklein zelfs maar wel met uitzicht op 's lands mooiste boekhandel, Selexyz Scheltema. Boekhandelketen Selexyz werd ook een van mijn strategische partners, omdat zij schrijftalent willen stimuleren. Want dat is wat we doen met TenPages.com:

Een schrijver plaatst minstens tien pagina's van zijn aanstaande boek op onze website, een lezer die het goed vindt kan voor € 5,- per stuk een aandeel kopen. Als alle 2.000 aandelen binnen de gestelde periode van 4 maanden worden verkocht, brengen we de schrijver onder bij een partneruitgeverij (nu: De Arbeiderspers, The House of Books, Pearson) alwaar hij het boek afrondt. Als niet alle aandelen worden verkocht, krijgt de aandeelhouder het ingelegde bedrag met aftrek van de gemaakte kosten (€ 1,- per aandeel) terug. In geval van uitgave wordt het boek verkocht via de reguliere boekhandels, zoals Selexyz maar ook via Bol.com en Bruna. De schrijver heeft een rechtstreeks auteurscontract met de uitgeverij en ontvangt reguliere royalty's over de boekverkoop. Ook TenPages.com en de aandeelhouders in het boek delen mee in het succes en krijgen uitbetaald per verkocht exemplaar.

Crowdfunding wordt het in de marketingwereld genoemd: publiek investeert samen een klein beetje, veel kleine beetjes maken voldoende om een product te realiseren en dat kan van alles zijn. In de muziekbranche heb je Sellaband met inmiddels minstens tien buitenlandse *copycats*, in de businessplannenmarkt heb je het Duitse InnovationMarket, in de modellenbranche is er BeautyHolding. In de boekenbranche was er nog niets, in Nederland en in het buitenland niet. Terwijl een miljoen Nederlanders voor zijn hobby schrijft en ongeveer 300.000 landgenoten een gedeeltelijk of geheel manuscript op de plank hebben liggen.

Valentine van der Lande op de voorpagina van het FD als aankondiging van een artikel op de binnenpagina.

Tegelijkertijd worden uitgevers elk jaar overstelpt met manuscripten, ze ontvangen er gezamenlijk zo'n 30.000 tot 40.000 elk jaar. Deze ongevraagd toegezonden manuscripten vormen de slushpile en niet alleen kost het uitgevers veel werk deze stapel door te werken (wat dus ook dikwijls niet gebeurt), vaak is het ook lastig om in te schatten of er een lezerspubliek zal zijn voor een boek. En dat is wat TenPages.com doet: lezers laten besluiten welke (aanstaande) boeken zij goed vinden.

De media-aandacht bij lancering was overweldigend. Hoewel ik grondig was ge-media-traind door mijn PR-man (en dan kan je nog zo'n vlotte kletser zijn op je middelbare school, voor de camera blijf je ineens heel veel tics te hebben); in het echt is het anders. De eerste twee weken heb ik meer dan 40 interviews gegeven aan tv, radio en (dag)bladen. Het was, na al die maanden in het geheim voorbereiden met *partners-in-crime* (uitgevers, webbouwers, boekhandel, designers, reclamebureau etc) een geweldige start maar ook behoorlijk overdonderend. De media-aandacht zorgde gelukkig voor een goede toestroom naar de website, met enkele honderden manuscripten en nog veel meer boekenliefhebbers die een schrijver een steuntje in de rug wil geven. Nu is het tijd voor het uitbouwen, of beter gezegd opbouwen, want drie maanden verder kunnen we ons na de hectiek van de start eindelijk richten op de toekomst. Ideeën zijn er in elk geval genoeg, dat heb ik op Beekvliet wel geleerd.

Ook beleggen in een boek op TenPages.com?

*Met kortingscode **beekvliethoustroum** krijg je tot 31 oktober 2010 25% korting op je eerste aandeel.*

Valentine van der Lande

De SEMPA

In het onderstaande verhaal beschrijft Piet Donders, die gedurende een jaar student op Beekvliet was (1961-1962), de activiteiten van SEMPA, een fonds voor seminaristen in het derde kwart van de vorige eeuw. De gegevens voor dit artikel komen o.m. uit het familiearchief van zijn vader, meester Donders.

De naoorlogse jaren.
De onderdrukking is voorbij.
Nederland richt zich op.
Het geregelde leven komt weer op gang.
Er wordt hard gewerkt tegen vaak een karig loon.
De grootste rijkdom is de herkregeen vrijheid.
De overheden doen hun best het bestuur op gang te krijgen.
Het eerste naoorlogse kabinet wordt zelfs gevormd in gevangenkamp Beekvliet.
Ook de priesteropleiding van ons bisdom hervindt haar structuur.
Klein Seminarie Beekvliet en Groot Seminarie Haaren.
De aantallen studenten zijn groot, de beurzen van de ouders vaak (te) klein.

“Liefdewerk-Oud papier”, is misschien wel de gedachte die Pastoor Verrijdt uit Haaren bezighoudt als hij in 1950 de SEMPA opricht, aanvankelijk de afkorting van Seminarie (priesters) En Moerdijk (zusters) Papier Aktie, later SEMinarie PapierAktie. Hij krijgt van Groothandel Heinen uit Tilburg een voorschot van f 10.000,- om de zaak op te zetten. Ter vergelijking: een vrijstaande eengezinswoning kost in die tijd hetzelfde! Met de aangeleverde tonnen oud papier kan de investering worden terugverdiend en later de gewenste winst worden gemaakt.

Het succes dwingt de pastoor-oprichter het heft uit handen te geven. Zijn parochie heeft hem hard nodig. Hij vindt Professor Frans Geboers, docent Franse taal en letterkunde aan klein-seminarie Beekvliet, bereid de kar te gaan trekken. Het blijkt een gouden greep. Gedreven als hij is, zet Geboers in enkele jaren een netwerk van ophaaldiensten op. De Jonge Boerenstand, de Boerinnenbond, de Winkeliers, Groothandel Sligro, maar ook de lagere scholen zijn bereid het oud papier in te zamelen.

Als voorbeeld hier de kinderen van de Dungense lagere school. Aan huis bij Mister Donders in het Maaskantje, maar ook op school, kunnen de kinderen hun ingezamelde papier inleveren. Met een unster wordt alles gewogen en genoteerd.

Ook rijden éénmaal per twee maanden twee Sempawagens op woensdagmiddag door Den Dungen-Maaskantje om vooraf aangemelde adressen te bezoeken. De kilo's worden dan geschat en ook netjes opgeschreven. En als er dan weer zo'n 10.000 kg. is verzameld wordt

het eindklassement van die periode opgemaakt en aangeplakt op school. De woensdagmiddag daarna is het een komen en gaan van blijde kinderen op Verlengde Hoogstraat 9. Ieder mag de eigen prijs uitzoeken én zeggen dat ie doorgaat met oud papier verzamelen. Met jaarlijks ruim 40 ton als resultaat.

Ook opent Geboers de hoofdvestiging aan de Boschweg in Schijndel. Daar, in de loodsen van Toon Sterks, vindt de sortering, de persing en de afvoer plaats. Aanvankelijk allemaal zonder machines. Vaardige handen en ogen scheiden de verschillende soorten papier, immers de ene brengt veel meer op dan de andere. Zo zijn er zes soorten, ieder met hun eigen prijs: schrijf- en archiefpapier, karton, kraft (voederzakken), cementzakken, kranten en bont papier. De verschillende hopen worden in de pers gegooid en daar staan een viertal vaardige voeten te dansen en te stampen tot de maat vol is. Met ijzerdraad wordt het geheel omspannen en het resultaat is een kubieke meter papier van ongeveer 150 kg. De vrachtwagens van de groothandel komen deze pakken ophalen.

Met vier man personeel is men uren bezig om de pakken driehoog te laden. Goed voor de opbrengst, slecht voor het personeel. Op deze manier wordt per week zo'n 5 ton verwerkt.

Maar er komt méér, veel meer. Men wordt gedwongen over te gaan tot machinale verwerking. Maar een pers kost f 20.000,- , twee huizen!

Omdat de pers regelmatig vastliep en vanwege de toenemende aanvoer van oud papier moest er verder gemechaniseerd worden. Weer lacht het geluk Geboers toe. Toon Sterks heeft allang zitten denken hoe het anders kan en moet. Samen met de plaatselijke smid construeert hij een elektrisch aangedreven sorteerband en een hydraulische pers. Het wordt een succes! De band zorgt voor meer snelheid en de pers voor vastere pakken van wel 300 kg.

Maar ook die pakken van 300 kg. moeten driehoog op de vrachtwagen. Toon ziet zijn zoon ploeteren en denkt verder... Hij ontwikkelt, samen met dezelfde smid, wat hij noemt: “de stapelaar”. Een ware uitkomst. De pakken hoeven “maar” aangerold te worden en de stapelaar tilt ze naar de goede hoogte. De laadtijd verkort naar twee uur met twee man! Zelfs de pakken van 500 kg die later uit de nog sterkere pers rollen, worden moeiteloos omhoog getild. Met hetzelfde personeel groeit de verwerking naar 35 ton per week.

Zoon Jo, papierman van het eerste uur, vertelt glimmend van trots dat de stapelaar van zijn vader uiteindelijk de eerste bouwlift is geweest. “Patent oangevraagd? Nii joh, nie aon gedocht”. “Ooit een contract getekend?” “Nii munne jonge, aaltèd alles mondeling in goei vertrouwe. En we werre betoald per kilo gesorteerd gewicht en ginge mi de papierprijs mee”. De ouders en de studenten aan het seminarie doen er hun voordeel mee. Studiebeurzen, studiefinanciering en internationalisering vinden hier hun voorgangers. Naast de financiële ondersteuning van minder draagkrachtige ouders, stelt Geboers ook studieprijzen in en organiseert hij internationale kampen in Frankrijk. Dit alles in volle vertrouwen van de mensen om hem heen. “Controleren?” “Bende gij gek!” “Liefdewerk-Oud papier” dus! En het was goed.

Op 1 september 1973 moet Jo zijn papieractiviteiten stoppen. De kost is er niet meer mee te verdienen. De inzameling door de Sempa gaat, na enkele jaren bivakkeren op De Duin, verder door een recyclingbedrijf. De ouders en studenten krijgen financiële ondersteuning van de overheid.

Piet Donders

“Verleden tijd verglijdt zo licht”

De rook verwaait en laat geen sporen, ik houd me niet meer overeind 't is beter dat je van te voren – als rookwolk door een pijp verdwijnt dan die verveling jaren door en tot slot nog zo een bitter eind.”

(David Koker, Dagboek geschreven in Vught) nationaal monument kamp Vught.

Gymnasium Beekvliet, Raad van Europa, kamp Vught, en Struthof-Natzwiller of “Natzweiler”: vier – eigenlijk min of meer arbitraire - namen in een mensenleven en toch innig verbonden, maar niet opzettelijk. Eigenlijk eerder per ongeluk, niet meer dan een willekeurig rode draad die er toevallig langs loopt, een passant of, indien je wilt, getuige bij toeval. Als we op een zonnige zondag in mei met een aantal collega's tijdens de klim naar de 'Champ du Feu' in de Elzas langs de wegwijzer “Struthof” fietsen, besef ik weer eens hoe nauw de verschillende Europese regio's met elkaar zijn verbonden, ook op historisch vlak, en hoe vers de sporen zijn die de 'Duitse Bouw' heeft achtergelaten.

De Duitse Bouw waar ik vijf en een half jaar van mijn zes jaar op Beekvliet heb doorgebracht, speelde in het leven van mensen zoals Nico Tinbergen, Wim Schermerhorn, Simon Vestdijk, Anton van Duinkerken en vele anderen duidelijk een heel andere rol.

Zij stonden er 'met hun leven garant' en een aantal onder hen heeft het ook met de dood bekocht. Wij gingen slechts naar school in de Duitse Bouw: fiets in het rek en dan snel naar 'de Muis', 'de Knip', 'Smitje', 'Bram Brul', of 'd'n Dröge'. Maar ook intense gesprekken met je vrienden en klasgenoten, dromen over onze toekomst en langzaam onze eigen weg vinden. Over wat politiek en sociaal juist was, of juist niet. En kranten in de bibliotheek: Vrij Nederland en het NRC Handelsblad. Na schooltijd dan af en toe trainen op de Vughtse heil met Prins Hendrik waar je dan weer eens langs de 'Gijzelaarsplaats' of 'Kamp Vught' kwam. Natuurlijk kwam je her en der in aanraking met stukjes die de geschiedenis van Beekvliet en ook de – toen eigenlijk noch recente - oorlogsjaren onder de aandacht brachten. Harrie Kapteijns, leraar Nederlands, auteur van het Beekvlietlied en, voor mij, leraar geschiedenis want hij had bij m'n oudoom in Schijndel als onderduiker gezeten. Zonder dat we ons daar al te sterk van bewust waren, heeft de Duitse Bouw misschien ook ons leven mede helpen definiëren.

Kamp Vught, gijzelaarskampen Beekvliet, de Ruwenberg en Haaren en “Struthof-Natzwiller” in de Elzas? Op de website van Gedenkplaats Haaren (2007) vinden we de volgende definitie:

“Wat zijn kampen?”

Plaatsen waar personen door een staat worden vastgehouden die door die staat gevaarlijk of ongewenst geacht werden zonder een daaraan voorafgaand vonnis van een onafhankelijke rechter waarin strafbare feiten en duur van de vrijheidsberoving zijn vastgesteld.”

De Duitse Bouw in de jaren '70 van de vorige eeuw.

Arbitrair, zonder duidelijke spelregels en zonder bescherming voor het individu. Van ogenschijnlijk willekeurige beslissingen afhankelijk. Niet menswaardig dus. Maar wel beschikten de gijzelaars over de mogelijkheid om lezingen te organiseren, aan sport te doen, en zelfs een krant uit te geven tot deze, "Adam in ballingschap", eind januari 1943 verboden werd. Uit verschillende bronnen blijkt dat het verschijnen van dat eigen kampblad van grote betekenis is geweest voor de gijzelaars en wellicht van grotere betekenis dan de vele kranten waarover wij beschikking hadden. Verder ontstonden er ook gespreksgroepen, onder meer over het vernieuwen van de maatschappelijke verhoudingen in Nederland, over het opbouwen van een nieuwe toekomst.

In tegenstelling tot de woorden uit het 'Beekvlietlied' lag het heden niet in hun eigen hand maar toch dachten ze na over hoe het zou kunnen worden: *"De toekomst krijgt de overhand, bouwt steen op steen."*

7 mei 1948, zes jaar nadat de eerste gijzelaars op Beekvliet waren aangekomen, vindt in Den Haag het 'Congres van Europa' plaats. Churchill houdt een rede die, mijns inziens, voor Europa misschien evenwaardig is aan de nu als 'Gettysburg address' bekend staande toespraak van Abraham Lincoln.

Churchill is duidelijk: *"Europe can only be united by the heart-felt wish and vehement expression of the great majority of all the peoples in all the parties in all the freedom-loving countries, no matter where they dwell or how they vote"*

[...]

“We aim at the eventual participation of all European peoples whose society and way of life, making all allowances for the different points of view in various countries, are not in disaccord with a Charter of Human Rights and with the sincere expression of free democracy. We welcome any country where the people own the Government, and not the Government the people.”

Op het “Congres van Europa” wordt nagedacht en gesproken over een betere toekomst voor iedereen en wordt een eerste stap gezet op weg naar het ver- of herenigen van Europa. Churchill stelt in zijn rede duidelijk dat ook voor Duitsland de deur open staat, en niet alleen op een kier. Zo wordt, op politiek vlak, het citaat bewaarheid uit Leo Molenaars werk over de astrofysicus Marcel Minnaert¹ die ook op Beekvliet heeft vastgezet:

‘Bekwame ingenieurs zullen werk in overvloed vinden: de wereld wacht op de vrede om weer aan het opbouwen te gaan en het zal heerlijk zijn daaraan te kunnen meewerken.’

Op 5 mei 1949 leidt het politieke proces met het Verdrag van Londen tot de oprichting van de Raad van Europa² met het doel democratie, mensenrechten en de rechtstaat te bevorderen, waarden die aan de grondslag liggen van een tolerante en geciviliseerde samenleving, door onder meer het democratische proces in de lidstaten, en ook elders, in het oog te houden, wettelijke hervormingen te ondersteunen en de mensenrechten te versterken. Een tegenpool dus voor wat destijds in Europa is gebeurd en van het grootste belang om het in de toekomst te helpen voorkomen. Consolidatie van de democratische stabiliteit in Europa en samen zoeken naar oplossingen voor problemen zoals discriminatie, intolerantie, milieubescherming, aids, drugs en doping, en georganiseerde misdaad.

Het uitgeven van een krant, gespreksgroepen, de Duitse Bouw, het verleden van Beekvliet als gijzelaarskamp: duidelijke schakels met de Raad van Europa in Straatsburg waar ik nu, dertig jaar later werkzaam ben. Een Europees Verdrag en een Europees Hof voor de Rechten van de Mens. In alle vrijheid je mening kunnen uiten, verslag kunnen doen van feiten, over de mogelijkheid beschikken om vrij van gedachten te wisselen, om je eigen leven en onze samenleving gestalte te kunnen geven. Destijds al in de leerlingenraad of in de – toen nog politiek correcte - ‘rookkamer’ waar menige verhitte politieke of sociaal georiënteerde discussie werd gevoerd: een boom opzetten zonder over je schouder te hoeven kijken of te fluisteren. Het is een vrijheid en een traditie die ons tijdens onze schooljaren zo eigen is geworden dat je jezelf nauwelijks nog het tegendeel kunt indenken.

Theo Wels

¹ Leo Molenaar, Marcel Minnaert, astrofysicus 1893-1970, Hoofdstuk 14, Een gijzelaarskamp als volksuniversiteit, Dbnl.

² De Raad van Europa (www.coe.int) telt 47 lidstaten en maakt geen deel uit van de Europese Unie. Niet te verwarren met de Raad van de Europese Unie of de Europese Raad.

Mijn leven zeer in het kort

De onderstaande "levensbeschrijving" vormt een deel van "mijn leven zeer in het kort", dat Jan van Bakel publiceerde in 1997. Omdat het totale stuk - hoe interessant ook - voor publicatie in deze jubileumuitgave te uitvoerig was, beperken we ons tot de opname van met name die gedeeltes die in verband houden met Van Bakels Beekvlietperiode (jaren '30-'40). Voor het volledige verhaal (over zijn vroegste jeugd, studie, promotie, wetenschappelijk werk en hoogleraarschap, artistieke activiteiten) verwijzen we naar diens website. (...)

Klein Seminarie

Als ik de lagere school verlaten zou, zo stond al in 1939 vast, zou ik naar het seminarie gaan. Ik was vanaf 1935 of misschien zelfs 1934 misdienaar geweest in het nonnenklooster. Niet in de parochiekerk van St. Clemens, want daar dienden jongens die zoveel deftiger waren dan wij. Van de Ven, De Rooij, Raessens. Wij waren maar heel eenvoudige burgermensen. Mijn vader zoon van een huiswever, mijn moeder van iets betere familie: dorsmachinebouwers, smeden, kerkuurwerk-makers. Mijn vader was dan ook niet goed genoeg voor die familie, ook al had hij het na jaren smidsknecht geweest te zijn - o.a. in de smederij van zijn latere schoonvader - gebracht tot eigenaar van een kousenfabriek. Beide mijn ouders hebben nooit meer onderwijs genoten dan lagere school. Mijn moeder was heel pienter. Ze had wel door mogen leren als ze non had willen worden. Dus dat is er nooit van gekomen. Waarom wilde ik naar het seminarie? Voor de duidelijkheid: het was wel ik die het wilde. Ik kan me niet herinneren dat ik er met mijn ouders, of wie anders ook, ooit over heb gesproken. Waarschijnlijk wel met mijn moeder om te zeggen dat ik dat wou. Niet met mijn vader, denk ik. Met hem heb ik trouwens nooit over iets gesproken. En, erger, hij niet met mij.

Waarschijnlijk doordat er nooit met iemand over gesproken is heb ik lange tijd niet geweten waarom ik het wou. Wel weet ik dat ik op het seminarie jarenlang als tegen een berg heb opgekeken tegen een toekomst in een toog. Niets, maar dan ook niets trok mij aan. Het is niet zolang geleden dat ik er een kort opstel over heb geschreven voor een reünistenblad van Beekvliet: *Tempora Nostra*. ¹⁾ Onthullend, ook voor mijzelf. Een oud-student van mij, dorpsgenoot, ook op dat seminarie geweest, later onder mijn studenten toen hij Nederlands studeerde, sprak mij aan over dat tijdschrift en vroeg mij een bijdrage. Toen schreef ik: *Ik kwam daar uit vrees de Allerhoogste te mishagen door een roeping te verzaken. Dat zou een eeuwige zonde zijn, onherroepelijk want onherstelbaar*. Pas op dat moment van schrijven heb ik het me voor de eerste keer gerealiseerd. Sindsdien is het een werkelijkheid in mijn biografie. Het lijkt een charge, maar ik ben ervan overtuigd dat de interpretatie juist is.

Toen de oorlog uitbrak werd de seminarie-toekomst even onzeker, maar in september 1940 ging ik naar Beekvliet. 12 jaar oud. Dat betekende het verlaten van het ouderhuis. Totdat ik

2000-2009

Kleine Figuur 1940; Jan van Bakel, op stoel zittend, 2e van rechts. Op de hoek naast hem zit Norbert Smulders.

Smousenhoek (studenten uit Eindhoven e.o.) met Jan van Bakel, zittend 2e van rechts

trouwde heb ik niet meer tussen mensen gewoond. Mijn jongste broer was nog niet geboren. Op Beekvliet heb ik mij jarenlang ellendig gevoeld op alle momenten dat ik mijzelf waarnam. Ellendig vanwege mijn heimwee en vanwege mijn gewetensnood. Tot vandaag toe vraag ik mij af hoe dit laatste, gewetensnood en scrupulositeit, ooit heeft kunnen ontstaan. Het moet stammen uit mijn jeugd en het zal een van de voornaamste oorzaken van mijn jeugdige keuze zijn geweest. Maar hoe is het in mij gesticht? Waar kwamen die angsten vandaan?

Vrijheid

Ik beschouw het als mijn voornaamste intellectuele prestatie dat ik mij ervan heb bevrijd. Maar toen het zover kwam, was ik zowat vijfendertig jaar oud. Over volwassenheid gesproken. Volledige gewetensvrijheid, d.w.z. de overtuiging dat jezelf de enige instantie bent die zowel verantwoordelijk is als tot beslissing bevoegd, is de ware vrijheid en de ware menselijkheid. Dat is het enige richtsnoer in mijn leven. Daarom onderwerp ik mij aan niemand of niets. Zoals ik tegenover niemand iets pretendeer mag niemand iets pretenderen tegenover mij. Zelfs verafschuw ik een - ondenkbare! - God die onze dienstbaarheid en onderwerping zou eisen. Als hij dat zou willen, was hij zeker bij de honden gestopt.

Maar hoezeer het seminarie een systeem was van slavernij, van onderwerping, disciplineren, angstaanjaging en een oord van emotionele armoede, eenzaamheid, liefdeloosheid en gewetensangst, dat neemt allemaal niet weg dat ik er de schoonheid der poëzie heb geleerd,

de ontroering in de literatuur, vooral bij de lezing van Ovidius maar ook van Kloos, Van de Woestijne, Van Schendel. Dat er leraren waren die mijn ziel hebben geopend voor iets wat ik tevoren niet kende. Ook op bescheiden wijze de mathematica en de fysica. Niet de geschiedenis of de aardrijkskunde. Wel weer, maar geheel uit mezelf, de eindeloze aandacht voor de winternachtelijke sterrenhemels, in de avondrecreatie op de cour, vaak in de vriezende kou. En telkens snel even naar binnen om in het boekje te kijken: *Welke ster is dat?* En dat ik daar begonnen ben gedichten te schrijven. De literaire schoonheidservaringen waren later de grond van mijn keuze voor de studie Nederlands.

Het afscheid van Beekvliet ging zo in zijn werk. In de zomervakantie na de vierde klas (de *syntaxis*) zette de bevrijding van Frankrijk zich voort met zodanige snelheid dat onze terugkomst naar kostschool begin september werd opgeschort. De doorstoot naar Nijmegen begon op zondag 18 september. Wij zaten in de kerk tijdens de hoogmis toen de luchtlandingen begonnen. Ik zal niet stilstaan bij wat er in ons dorp Nuenen, dat zo dicht tegen Eindhoven aanligt, in die week gebeurde. Ik was voor mijn ouders enkele dagen zoek en toen ik te voet terugkwam (waarschijnlijk op vrijdag 23 september) stond mijn vader op straat voor zijn zwaar door tanksalvo's beschadigde huis. Hij zag mij aankomen zomaar over straat en maakte hulpeloos zwaaiende gebaren. Hij begroette mij en ik zag dat hij huilde. Dat is mijn meest ontroerende herinnering. Pas begin december ging ik naar het seminarie terug. Ik had toen al het besluit genomen om de priesteropleiding te verlaten, maar omdat ik was uitgekozen om samen met vijf klasgenoten voorbereid te worden voor het staatsexamen gymnasium alfa vroeg ik vertrouwelijk aan een geestelijk leidsman om te mogen blijven. Dat mocht als ik mijn aanstaande vertrek geheim zou houden. Dat heb ik gedaan. Deze handelwijze van de overheid is het enige positieve wat ik mij van het seminarie herinner. Definitief afscheid nam ik pas na het examen op het einde van het zesde studiejaar (de *retorica*). Zomer 1946.

(...)

Schrijven

Ik heb zoëven gewezen op een gepubliceerde tekst toen ik het had over mijn motivaties voor de keuze van het seminarie. Ook wat betreft het geleidelijke proces van intellectuele bevrijding moet ik wijzen op iets wat ik geschreven heb. Dat staat misschien eigenwijs, maar het is logisch dat hetgeen iemand beweegt zal neerslaan in wat hij schrijft. Dus als iemand zegt "praat over jezelf" gaat het juist over die dingen. Ik ben geen schrijver, maar wel een schrijvend mens. Daarom weet ik nog zo goed die ervaring met het eerste opstel dat we mochten schrijven in de tweede klas van het seminarie (de *grote figuur*). Ik had wekenlang nagedacht en een groot verhaal verzonnen. Toen de opstellen besproken werden vroeg de leraar mij zuur: "Heb je dat zelf geschreven?" Ik trilde van spanning. Ik zei ja. Hij

Terug naar Beekvliet (194), Jan van Bakel aan buitenzijde staande onder Floris vdr Put (op de kar)

heeft er verder geen woord aan besteed. Voor de geschiedenis: hij heette Bertens, zag een beetje bleekjes, kwam uit Tilburg. Is later nog rector geweest in het nonnenklooster in Nuenen waar ik misdienaar geweest ben.

De katholieke en de wetenschap

Tot mijn niet-wetenschappelijke schrijfsels behoort het artikel dat *Te elfder ure* afdruckte in 1959 (32 jaar oud): *De katholieke en de wetenschap*. Het was een reactie tegen een van ouderwets katholicisme druipende rede van professor Dr. L.J. Rogier op de landdag van St.-Adelbert te Nijmegen, meer in het bijzonder zijn gedachte dat we ons van datgene wat we in "de wereld" doen moeten distantieren op grond van de overtuiging dat bidden hoger staat. Ik vond dat, als je in de maatschappij een taak hebt, het je heiligste en hoogste plicht is die met inzet van het beste wat je hebt te volvoeren. En geen gezeur over bidden dat beter is. Zeker als je het vandaag leest betekende mijn opstel geen revolutie, maar de redactie plaatste het toch maar en voor mijzelf was het een belangrijk begin. Eigenlijk is deze publicatie voor mezelf achteraf de eerste aanwijzing dat ik toch bezig was volwassen te worden. Daarenboven interpreteer ik het ook nu nog als een teken van voortgang naar vrijheid en verantwoordelijkheid in vergelijking met alle oude troep die in mijn geest rondwaarde en die zich ook uitdruckte in mijn gang naar het seminarie. Thans is het met mij zo gesteld - en dat zal u niet meer verbazen - dat ik met de roomse kerk niets meer te maken wil hebben. Als ik aan Jezus van Nazareth denk en aan Franciscus van Assisi en vervolgens kijk naar die kerk met haar paus, pompa en politieke organisatie, haar inquisitie, haar kruistochten en brandstapels en, niet te vergeten, haar eerherstel van Galilei, dan - sorry - schiet ik in de lach.

(...)

Mijn dichten is ouder dan mijn boetseren. Ik schreef al sonnetten op het seminarie. Dat ik het tijdens mijn studententijd deed hebt u daarstraks kunnen horen. In 1953, toen ik leraar was in Den Haag, heb ik eens de eerste prijs voor poëzie van de Groot-Kempische Cultuurdagen gekregen. De jury bestond uit Anton van Duinkerken, toen al hoogleraar in Nijmegen (waar ik hem later zou tegenkomen), Emiel van Hemeldonk en Jan Naaijkens. Mijn vriend Jos Brouwers, ook al eerder genoemd, schreef mij een brief met de aanspreking: Jonge Dichter! Ik heb in die tijd wel meer gedichten gepubliceerd in Vlaamse en Nederlandse tijdschriften en bundels. Een daarvan wil ik U tot slot laten horen.¹³) Ik geloof dat het een goede samenvatting is van deze uiteenzetting.

Jeugd

Eens heb ik wandelend aan de hand van vader
een ooievaar ril door een wei zien gaan.
Wij kwamen uit de vroege mist vandaan
en snel kwam van de kim de zomer nader.

Vader stond stil, ik keek hem vragend aan.
Tussen het riet was even fel gesnater.
Zijn grote hand wees over lis en water:
als een gedachte bleef de vogel staan.

Toen hief hij zich onrustig uit het gras
en tussen vreugd en heimwee dreef hij heen,
een leegte latend in het jong gewas.

En daarna, zwijgend aan mijn vaders hand,
wist ik mij voor de eerste keer alleen.
Hoog vliegt de ooievaar over mijn land.

Jan van Bakel - Nijmegen 14 mei 1998

Noten

1 Jan van Bakel, *Het Reglement*; in *Tempora Nostra*, jrg. 8 (1996), nr. 2, pag. 22 vv.

(...)

13 Vincent de Wever, *Dietsche Warande en Belfort*, 1953, blz. 284.

Verslag jaarvergadering NMI 1 juni 2010

Het verslag van de jaarvergadering van 2 juni 2009 werd ongewijzigd vastgesteld. Het jaar 2008 werd afgesloten met een batig saldo van ? 1300. Op 1 januari 2010 bedroeg het aantal leden 565.

De voorbereidingen voor de reünie van 2 oktober 2010 zijn in volle gang. Er is een reünie-commissie gevormd, bestaande uit het bestuur en een aantal vrijwilligers, die overgebleven zijn na een tweetal brainstormsessies. Het adressenbestand is opgeschoond en er zijn ruim 3000 brieven en 800 emails verzonden om de reünie en de reüniesite www.beekvliet-reunie.nl aan te kondigen. We hebben niet de illusie dat we van alle oud-leerlingen het correcte adres of emailadres hebben kunnen achterhalen. Er is een voorlopig programma gemaakt, wat nog verfijnd en aangevuld moet worden.

De Reünistenvereniging steunt de actie die Gymnasium Beekvliet volgend schooljaar met Stichting Edukans gaat opzetten voor een onderwijsproject in Ethiopië. Een leerling van Beekvliet wordt samen met leerlingen van andere deelnemende scholen uitgezonden naar Ethiopië. De kennis en informatie die daar wordt opgedaan wordt ingezet om tijdens het Lustrumjaar een actie te organiseren. De Reünistenvereniging roept onder de kop "Sponsoren" van de reüniesite oud-leerlingen op deze actie te ondersteunen.

P.S. Mond tot mond reclame is het beste hulpmiddel voor een geslaagde reünie. Als je oud-leerlingen van Beekvliet tegen komt of kunt bereiken, wijs ze dan op de inschrijvingsmogelijkheden via de site www.beekvliet-reunie.nl en vraag ze adresgegevens door te mailen naar reunie@gymnasiumbeekvliet.nl.

Kees Quinten

Oproep

Sjef Smolders vervult momenteel de rol van voorzitter ad interim bij de Reünistenvereniging. Hij is van mening – en het bestuur met hem – dat het voorzitterschap beter past bij een oud-leerling dan bij een oud-leraar van Beekvliet. Het bestuur roept kandidaten, die het voorzitterschap na de reünie willen overnemen, op zich te melden. Meer informatie is te verkrijgen via reunie@gymnasiumbeekvliet.nl

Kees Quinten

Personalia

Geboren

Op 12 augustus 2009 is geboren Tygo Antony De Mas, zoon van Giovanni De Mas (1994) en Yvonne Heijer.

Op 4 mei is geboren Isa, dochter van Cory van Eerdenburg (1996) en de Kool.

Op 15 mei is geboren Ties, zoon van Judith Smolders en Bart Jan van Wanrooij, Kleinzoon van Sjef en Marleen Smolders.

Getrouwd

Op 12 juni zijn Laura Welschen (1997) en Rogier Gottmer getrouwd.

In juni zijn Frank de Rooij (1981) en Bibi van Rompaey getrouwd.

Afgestudeerd

Galina van der Weert (2004) is in november afgestudeerd in de psychologie (Arbeid en Organisatie) aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Zij is nu bezig met een studie bestuurskunde.

Keith van Poppel (2004) is eind 2009 in Eindhoven afgestudeerd in Vastgoed en Makelaardij.

Promotie

Op 26 mei is Marie-Claire Schreinemachers (1995) gepromoveerd aan de Universiteit van Amsterdam. De titel van haar proefschrift luidt: Preclinical evaluation of a new organ preservation solution.

Op 4 juni is Karen Koning (1995) gepromoveerd aan de Universiteit van Maastricht. De titel van haar proefschrift luidt: Multispecies probiotics and antibiotic-associated side effects Pathophysiological and clinical evidence.

Steven Bourne (2006) is op 9 juni cum laude afgestudeerd als Bachelor aan het Conservatorium in Amsterdam. Studierichting: klassieke muziek; afdeling:cello. Steven gaat voor zijn master verder studeren in het buitenland

Jubileum

Op 3 juni heeft Jan Bluysen (1944), oud-bisschop van 's Hertogenbosch zijn 60-jarig priesterjubileum gevierd.

Op 19 juni heeft Jan Peijnenburg, voormalig archivaris van het Bisdom Den Bosch zijn 50-jarig priesterjubileum gevierd.

Afscheid

Aan het einde van het schooljaar nemen we afscheid van Theo Bressers, klassieke talen; Marianne Mertens, levensbeschouwing en filosofie; Niek van Noort, scheikunde; Martine Wehrens, scheikunde; Hans Muller, natuurkunde; Femke Geelhoed, beeldende vorming; Jan Quekel, TOA scheikunde; Marianne Smulders, huishoudelijke dienst.

Colofon

Tempora Nostra is het blad van de reünistenvereniging Beekvliet, Nunc Meminisse Iuvat. Het verschijnt drie keer per jaar en wordt verspreid onder de leden van de vereniging, sponsors en op Beekvliet.

Bijdragen, liefst in Word, kunt U per e-mail sturen naar het redactieadres.

De redactie beslist over plaatsing van bijdragen en ze behoudt zich het recht voor om stukken in te korten.

Het volgende nummer van Tempora Nostra verschijnt in december 2010. De kopij daarvoor dient voor 31 oktober 2010 binnen te zijn.

De redactie bestaat uit: Kees Quinten (1967), Jan Lurinks (1952), Tjeu van Ras (1969) (eindredactie), Peter van Overbruggen (1967) (redactievoorzitter) en Mirjan Boot – de Werd (1988).

Redactieadres:

Tempora Nostra, p/a Tjeu van Ras, Kerkakkers 9, 5411 TN Zeeland.

e-mail: tjeuvanras@hetnet.nl

Opmaak/vormgeving: Studio Blik, Jacqueline Hafkenscheid, Ruwenbergstraat 12a
Sint-Michielsgestel

Oplage: 750

Antwoordcoupon

- Ik ben verhuisd naar onderstaand adres:
- Ik wil lid worden en machtig Nunc Meminisse Iuvat:

Machtiging

Ondergetekende verleent hierbij tot wederopzegging machtiging aan:
Reünistenvereniging Nunc Meminisse Iuvat om per jaar een bedrag van
€12,50 af te schrijven van Bankrekening: _____ of
Postrekening: _____ ten name van:

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____ Woonplaats: _____

Telefoon: _____ Examenjaar: _____

Studierichting: _____ Beroep: _____

Wegens contributie NMI

Datum

Plaats

Handtekening

Opsturen naar: Penningmeester Reünistenvereniging NMI
Postbus 31, 5270 AA Sint-Michielsgestel